

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 2. maijā
(OR. en)

8898/23
ADD 1

ENV 437

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisija

Saņemšanas datums: 2023. gada 28. aprīlis

Saņēmējs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Temats: KOMISIJAS LĒMUMS, ar ko nosaka ES ekomarkējuma kritērijus
absorbējošiem higiēnas produktiem un atkalizmantojamām
menstruālajām piltuvēm

Pielikumā ir pievienots dokuments D088269/02 - *Annex I*.

Pielikumā: D088269/02 - *Annex I*

LV
I PIELIKUMS

ES ekomarkējuma kritēriji ES ekomarkējuma piešķiršanai absorbējošiem higiēnas produktiem

ES ekomarkējuma kritēriji ir orientēti uz vidiskā snieguma ziņā tirgū labākajiem absorbējošajiem higiēnas produktiem. Kritēriju fokusā ir galvenā vidiskā ietekme, kas saistīta ar šo produktu aprites ciklu, un tie ir vērsti uz dažādu aprites ekonomikas aspektu popularizēšanu.

Novērtēšanas un verifikācijas prasības

Lai produktam varētu piešķirt ES ekomarkējumu, tam jāatbilst katrai prasībai. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz rakstisku apstiprinājumu, ka visi kritēriji ir izpildīti.

Konkrētās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir norādītas pie katra kritērija atsevišķi.

Ja pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumentācija, analīžu rezultāti, testēšanas pārskati vai citi pierādījumi par atbilstību kritērijiem, šos pierādījumus sagatavot var pieteikuma iesniedzējs un/vai tā piegādātāji (pēc vajadzības).

Kompetentās struktūras pirmām kārtām atzīst apliecinājumus, ko izdevušas struktūras, kuras ir akreditētas atbilstoši attiecīgajam harmonizētajam testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju standartam, un verifikācijas, ko veikušas struktūras, kuras ir akreditētas atbilstoši attiecīgajam harmonizētajam produktu, procesu un pakalpojumu sertifikācijas struktūru standartam.

Attiecīgā gadījumā drīkst izmantot citas testēšanas metodes, nevis tās, kuras ir norādītas katram kritērijam, ja kompetentā struktūra, kas pieteikumu novērtē, šīs metodes atzīst par pielīdzināmām.

Attiecīgā gadījumā kompetentās struktūras var pieprasīt apliecinājošus dokumentus un var veikt neatkarīgu verifikāciju.

Ja mainās ES ekomarkējumu saņēmuša produkta piegādātājs vai ražošanas objekts, par to paziņo kompetentajām struktūrām, sniedzot apliecinājošu informāciju, kas dod iespēju verificēt, ka kritēriji joprojām tiek ievēroti.

Priekšnoteikums ir tāds, ka produktam jāatbilst visām tās valsts (valstu) attiecīgajām juridiskajām prasībām, kurā (kurās) produktu paredzēts laist tirgū. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par produkta atbilstību šai prasībai.

Kopā ar pieteikumu uz ES ekomarkējumu sniedz šādu informāciju:

- a) produkta apraksts, kurā norādīta arī atsevišķu produkta vienību masa un produkta kopējā masa;
- b) tirdzniecības iepakojuma apraksts, kurā attiecīgā gadījumā norādīta arī tā kopējā masa;
- c) grupas iepakojuma apraksts, kurā attiecīgā gadījumā norādīta arī tā kopējā masa;
- d) atsevišķo komponentu apraksts, kurā norādīta arī katra komponenta masa;

e) produktā izmantotie komponenti, materiāli un visas tajā izmantotās vielas, katra šā elementa masa un *CAS* numurs, ja tāds ir.

Šajā pielikumā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “piedevas” ir vielas, kas komponentiem, materiāliem vai gatavajam produktam pievienotas, lai uzlabotu vai saglabātu kādas tā īpašības;
- 2) “biobāzēta plastmasa” ir plastmasa, kas izgatavota no biobāzētām izejvielām, kuras ir ievadresurss tās ražošanā. Konvencionālā plastmasa tiek ražota no fosilajiem resursiem (naftas un dabasgāzes), savukārt biobāzēta plastmasa tiek ražota no biomasas. Pašlaik biomasa galvenokārt tiek iegūta no augiem, kas tiek ar nolūku audzēti izmantošanai par ievadresursiem fosilo resursu aizstāšanai, piemēram, cukurniedrēm, graudaugiem, eļļas augiem, vai to veido nepārtikas resursi, piemēram, koksne. Citi avoti ir organiskie atkritumi un blakusprodukti, piemēram, lietota pārtikas eļļa, cukurniedru izspaidas un taleļļa. Plastmasu var pilnībā vai daļēji izgatavot no biobāzētiem ievadresursiem. Biobāzēta plastmasa var būt gan bionoārdāma, gan bionenoārdāma;
- 3) “celulozes pulpa” ir šķiedrains materiāls, kas galvenokārt sastāv no celulozes un ko iegūst, lignoceluloziskus materiālus apstrādājot ar vienu vai vairākiem šķīdēšanas un/vai balināšanas ķīmikāliju ūdens šķīdumiem;
- 4) “komponents” ir viens vai vairāki materiāli un ķīmiski produkti, kam absorbējošajā higiēnas produktā kopā ir lietderīga funkcija, piemēram, absorbējošs pamatslānis, adhezīvs vai ārēja aizsargplēve;
- 5) “kompozīts iepakojums” ir iepakojuma vienība, kas izgatavota no diviem vai vairākiem dažādiem materiāliem, kurus nevar atdalīt manuāli un kuri tādējādi veido vienu nedalāmu vienību, izņemot materiālus, kuri izmantoti marķējumam, aizdarei un noslēgšanai;
- 6) “grupas iepakojums”, ko dēvē arī par sekundāro iepakojumu, ir iepakojums, kas paredzēts noteikta daudzuma tirdzniecības vienību grupēšanai tirdzniecības vietā, neatkarīgi no tā, vai šādi iepakotas vienības tā pārdod tiešajiem lietotājiem vai izmanto tikai tam, lai papildinātu plauktus tirdzniecības vietā vai izveidotu krājumu vai izplatīšanas vienību, un ko var no produkta noņemt, neietekmējot produkta īpašības;
- 7) “piemaisījumi” ir atliekvielas, piesārņotāji, kontaminanti utt. no ražošanas, arī izejvielu ražošanas, kuri izejvielā/sastāvdaļā un/vai ķīmiskajā produktā (ko izmanto galaproduktā vai kādā tā komponentā) paliek koncentrācijā, kas ir mazāka nekā 100 ppm (0,0100 % (masa/masa), 100 mg/kg);
- 8) “ievadvielas” ir visas vielas ķīmiskajā produktā (ko izmanto galaproduktā vai kādā tā komponentā), arī piedevas (piemēram, konservanti un stabilizētāji) izejvielās. Par ievadvielām uzskata arī vielas, par kurām zināms, ka tās no ievadvielām izdalās stabilizētos ražošanas apstākļos (piemēram, formaldehīds un arilamīns);

- 9) “mākslīgās celulozes šķiedras”, ko dēvē arī par reģenerētām šķiedrām, ir šķiedras, kas iegūtas no izejvielas celulozes, arī viskoze, modāls, liocels, kupro un triacetāts;
- 10) “materiāli” ir materiāli, no kā sastāv dažādi absorbējoša higiēnas produkta komponenti, piemēram, pūkveida pulpa, kokvilna vai polipropilēns (PP);
- 11) “iepakojums” ir no jebkāda materiāla izgatavots priekšmets, ko paredzēts izmantot, lai saturētu, aizsargātu, pārkrautu, piegādātu vai noformētu produktus, un kam atkarībā no funkcijas, materiāla un dizaina var būt dažāds formāts, piemēram,
- a) priekšmeti, kas nepieciešami, lai produktu saturētu, nostiprinātu vai saglabātu visā tā aprites ciklā, bet kas nav produkta neatņemama daļa, kuru paredzēts izmantot, patērēt vai izmest kopā ar produktu;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minētā priekšmeta komponenti un palīgelementi, kas šajā priekšmetā iestrādāti;
- c) šā punkta a) apakšpunktā minētā priekšmeta palīgelementi, kas ir tieši piekarināti vai piestiprināti produktam un pilda iepakojuma funkciju, bet nav produkta neatņemama daļa, kuru paredzēts izmantot, patērēt vai izmest kopā ar produktu, utt.;
- 12) “plastmasas materiāli”, arī “plastmasa”, ir polimēri Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006¹ 3. panta 5) punkta izpratnē, kuriem var būt pievienotas piedevas vai citas vielas un kuri spēj funkcionēt kā gatavā produkta un/vai iepakojuma galvenie strukturālie komponenti, izņemot ķīmiski nemodificētus dabiskus polimērus;
- 13) “polimērs” ir viela, kas sastāv no molekulām, kuras raksturo viena vai vairāku veidu monomēru vienību secība. Šādu molekulu molekulmasām jābūt izklaidētām noteiktā diapazonā, kurā molekulmasu atšķirības galvenokārt saistāmas ar monomēru vienību skaita atšķirībām. Polimērā a) masas ziņā vienkāršā vairākumā ir molekulas no vismaz trim monomēru vienībām, kas ar kovalentu saiti ir saistītas vismaz ar vēl vienu monomēra vienību vai citu reaktantu; b) masas ziņā mazāk nekā vienkāršā vairākumā ir molekulas ar tādu pašu molekulmasu. Šajā definīcijā “monomēra vienība” ir monomēra molekula, kas polimerizācijas reakcijā ir izveidojusi polimēru, kā definēts Regulā (EK) Nr. 1907/2006;
- 14) “produkta vienība” ir vismazākā vienība, ko patērētājs var izmantot un kas pilda produkta funkciju;
- 15) “reciklējamība” atspoguļo reciklēšanai pieejamo priekšmeta daudzumu (masas vai procentuālās daļas izteiksmē);

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

- 16) “reciklētā materiāla saturs” ir priekšmeta daudzums (pēc virsmas laukuma, garuma, tilpuma vai masas), kas iegūts no reciklētiem pēcpatēriņa un/vai pēcražošanas atkritumiem. Šajā gadījumā priekšmets var būt produkts vai iepakojums;
- 17) “reciklēšana”, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK 3. pantu², ir jebkāda atgūšanas operācija, kurā atkritummateriālus atkalpārstrādā produktos, materiālos vai vielās sākotnējam vai citam nolūkam. Jēdziens ietver organisku materiālu atkalpārstrādi, bet neietver enerģijas atgūšanu un atkalpārstrādi materiālos, kas izmantojami par degvielu vai aizbēršanas operācijām;
- 18) “tirdzniecības iepakojums”, ko dēvē arī par primāro iepakojumu, ir iepakojums, kas projektēts tā, lai galalietotājam vai patērētājam tirdzniecības vietā tā būtu tirdzniecības vienība, kas sastāv no produktiem un iepakojuma;
- 19) “atsevišķs komponents”, ko dēvē arī par papildu komponentu, ir iepakojuma komponents, kurš ir nodalīts no iepakojuma vienības pamatkorpusa un var būt no cita materiāla, kurš, lai produktam piekļūtu, pilnībā un pastāvīgi jāatdala no iepakojuma pamatvienības un no kura parasti atbrīvojas pirms iepakojuma vienības izmešanas un atsevišķi no tās. Absorbējošu higiēnas produktu gadījumā tas ir jebkurš tāds komponents ar aizsargājošu vai higiēnisku funkciju, kuru noņem pirms produkta lietošanas, piemēram, individuāls iesaiņojums vai plēve, kurā daži absorbējoši higiēnas produkti ir iesaiņoti tirdzniecības iepakojumā (galvenokārt tamponi un higiēniskās paketes), zīdaiņu autiņu un higiēnisko pakešu aizsargstrēmele vai aizsargpapīrs vai tamponu aplikators;
- 20) “vielas, kas atzītas par tādām, kurām raksturīga endokrīnā disruptivitāte”, arī “endokrīnie disruptori”, ir vielas, kas atzītas par tādām, kurām ir raksturīga endokrīnā disruptivitāte (attiecībā uz cilvēka veselību un/vai vidi) saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. panta f) punktu (kandidātu saraksts ar apstiprināmām vielām, kuras rada ļoti lielas bažas) vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012³, vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009⁴, vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008⁵;
- 21) “īpaši absorbējoši polimēri” ir sintētiski polimēri, kas izstrādāti tā, lai tie absorbētu un aizturētu šķidruma daudzumu, kas ievērojami pārsniedz pašu polimēru masu;
- 22) “sintētiski polimēri” ir lielmolekulāras vielas, izņemot celulozes pulpu, kas ar nolūku iegūtas

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

- a) polimerizācijas procesā, piemēram, polipievienošanā vai polikondensācijā, vai citos līdzīgos procesos, kuros kombinē monomērus un citas sākvielas;
- b) ķīmiski modificējot dabīgas vai sintētiskas makromolekulas;
- c) mikrobiālā fermentācijā.

1. kritērijs. Pūkveida pulpa

Šo kritēriju piemēro pūkveida pulpai, kas veido ≥ 1 % (masa/masa) no gatavā produkta.

1.1. Pūkveida pulpas ieguve

Visas (100 %) pūkveida pulpas piegādātājiem ir derīgs pārraudzības ķēdes sertifikāts, ko izdevusi neatkarīga trešās puses nodrošināta sertifikācijas shēma, piemēram, *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināma shēma.

Vismaz 70 % koksnes izejvielu, ko izmanto pūkveida pulpas ražošanā, ir derīgi ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikāti, ko izdevusi neatkarīga trešās puses nodrošināta sertifikācijas shēma, piemēram, *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināma shēma. Atlikusī koksnes izejvielu daļa, arī visa jaunkoksne, ir kontrolēta koksne, kam piemēro verificācijas sistēmu, kura nodrošina, ka tās izcelsme ir likumīga un ka tā atbilst citām sertifikācijas shēmas prasībām attiecībā uz nesertificētu materiālu.

Sertifikācijas struktūras, kas izdod pārraudzības ķēdes un/vai ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikātus, ir akreditētas/atzītas attiecīgajā sertifikācijas shēmā.

Novērtēšana un verificācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju kopā ar derīgiem neatkarīgi sagatavotiem pārraudzības ķēdes sertifikātiem par visas (100 %) produktā izmantotās pūkveida pulpas piegādātājiem. Kā neatkarīgu trešās puses veiktu sertifikāciju akceptē *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināmas shēmas sertifikāciju.

Turklāt pieteikuma iesniedzējs iesniedz revidētus grāmatvedības dokumentus, kas pierāda, ka vismaz 70 % koksnes izejvielu, ko izmanto pūkveida pulpas ražošanā, ir sertificēts materiāls saskaņā ar derīgām *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināmām shēmām. Revidētie grāmatvedības dokumenti ir derīgi visu ES ekomarķējuma licences derīguma laiku. Kompetentās struktūras grāmatvedības dokumentus divpadsmit mēnešus pēc ES ekomarķējuma licences piešķiršanas pārbauda vēlreiz.

Ja pūkveida pulpa tiek izmantota gaisveidotā (*air-laid*) materiālā, tad gaisveidotā materiāla piegādātājs produktā izmantotajam gaisveidotā materiāla daudzumam iedala kredītus, iesniedzot rēķinus, kas pamato iedalīto kredītu skaitu.

Attiecībā uz atlikušo koksnes izejvielu daļu iesniedz pierādījumus, ka nesertificētā jaunmateriāla saturs nepārsniedz 30 % un ka tas ir kontrolēts verificācijas sistēmā, kas nodrošina, ka tas ir iegūts likumīgi un atbilst visām citām sertifikācijas shēmas prasībām attiecībā uz nesertificētu materiālu. Ja sertifikācijas shēmā nav īpaši prasīts, lai viss jaunmateriāls būtu iegūts no tādu sugu augiem, kas nav ĢMO, iesniedz papildu pierādījumus, kas to apliecina.

1.2. Pūkveida pulpas balināšana

Šis apakškritērijs ir piemērojams bez elementārā hlora balinātai (BEHB) pulpai.

Produktā izmantotā pulpa nedrīkst būt balināta ar gāzveida elementāro hloru (Cl_2).

Gada vidējās adsorbējamo organiski saistīto halogēnu (AOH) emisijas, izteiktas kg uz gaišsusu tonnu (GSt), no katras ES ekomarķējumu saņēmušos produktos izmantotās pulpas ražošanas, nepārsniedz 0,140 kg/GSt.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, ko pamato ar testēšanas pārskatu no testa, kas veikts, izmantojot testēšanas metodi ISO 9562:2004, norādot arī AOH emisijas attiecībā pret BEHB balināto pulpu, izteiktas kg AOH/GSt pulpas. Ja izmanto dažādu šķiru pulpu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz informāciju par katras šķiras pulpas AOH emisijām. Par testēšanas metodēm var akceptēt pielīdzināmas metodes, ja tās par pielīdzināmām uzskata trešā puse, un tām pievieno detalizētus aprēķinus, kas apliecina atbilstību šai prasībai, kā arī saistītos apliecināšos dokumentus.

AOH emisijas mēra, ņemot nefiltrētus un nenostādinātus paraugus vietā, kur efluents izplūst no fabrikas notekūdeņu attīrīšanas stacijas. Gadījumos, kad fabrikas efluents tiek novirzīts uz komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju vai kādu citu ārēju attīrīšanas staciju, analizē nefiltrētus un nenostādinātus paraugus no fabrikas efluenta kanalizācijas izvadpunkta un rezultātus reizina ar attiecīgās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas vai ārējās notekūdeņu attīrīšanas stacijas standarta atdalīšanas efektivitātes koeficientu. Atdalīšanas efektivitātes koeficienta pamatā ir komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas vai citas ārējās notekūdeņu attīrīšanas stacijas operatora sniegtā informācija.

Informāciju par AOH emisijām izsaka kā gada vidējo vērtību no vismaz 12 mērījumiem, ko izdara vismaz reizi mēnesī. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā mērījumu pamatā ir vismaz 45 secīgas dienas, kurās ražotnes darbība ir stabila. Apliecinajos dokumentos iekļauj norādi par mērījumu biežumu.

AOH mēra tikai tajos tehniskajos procesos, kuros pulpas balināšanai izmanto hlora savienojumus (balināšana bez elementārā hlora). AOH nav vajadzības mērīt efluentā no tādas pulpas ražošanas, kurā balināšanu neveic vai balināšanā hloru saturošas vielas neizmanto.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī pulpas ražotāja deklarāciju, ka nav izmantots gāzveida elementārais hlors (Cl_2).

Ja pieteikuma iesniedzējs neizmanto nekādu BEHB pulpu, pietiek ar attiecīgu deklarāciju.

1.3. Pūkveida pulpas ražošanā radušās emisijas ūdenī (ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP) un fosfors (P)) un gaisā (sēra savienojumi (S) un NO_x)

Pulpas ražošanā radušās emisijas ūdenī un gaisā izsaka punktos (P_{KSP} , P_{P} , P_{S} , P_{NO_x}). Punktu aprēķina, faktiski emisiju vērtību dalot ar 1. tabulā norādītajām atsauces vērtībām.

— Ne P_{KSP} , ne P_{P} , P_{S} , ne P_{NO_x} atsevišķi nepārsniedz 1,5.

— Punktu summa ($P_{\text{kopā}} = P_{\text{KSP}} + P_{\text{S}} + P_{\text{NO}_x} + P_{\text{P}}$) nepārsniedz 4,0.

Ar katru izmantoto pulpu “i” saistītajām izmērītajām emisijām (ko izsaka kg/GSt) piemēro svērumu atbilstoši pulpas proporcionālajam daudzumam (pulpa “i” attiecībā pret gaissausas pulpas “i” tonnu) un rezultātus saskaita. Atsauces vērtības katra izmantotā veida pulpai ir norādītas 1. tabulā. Visbeidzot, kopējās emisijas daļa ar kopējo atsaucē vērtību, kā redzams šajā formulā, kuru izmanto KSP aprēķināšanai:

$$P_{KSP} = \frac{KSP_{kopā}}{KSP_{kop.ats.vērt.}} = \frac{\sum_{i=1}^n [pulpa_i \times KSP_{pulpa\ i}]}{\sum_{i=1}^n [pulpa_i \times KSP_{pulpas\ i\ ats.vērt.}]}$$

1. tabula

Dažādu pulpas veidu emisiju atsaucē vērtības KTMP — ar ķīmiski termomehānisko paņēmieni iegūta pulpa; KMNS — ar ķīmiski mehānisko paņēmieni un neitrālu sulfītu iegūta pulpa

	Atsauces vērtības (kg/GSt)			
	KSP _{ats.}	P _{ats.}	S _{ats.}	NOx _{ats.}
Integrētas fabrikas				
Balināta ķīmiskā pulpa (izņemot sulfītpulpu)	16,0	0,030 ⁽¹⁾ 0,05 ⁽²⁾	0,6	1,5
Balināta ķīmiskā pulpa (sulfītpulpa)	24,0	0,03	0,6	1,5
Nebalināta ķīmiskā pulpa	6,5	0,02	0,6	1,5
Nebalināta ķīmiskā pulpa (tikai UKP-E kvalitātes)	6,5	0,035	0,6	1,5
KTMP	15,0	0,01	0,2	0,3
KMNS	11	0,02	0,4	1,5
Neintegrētas fabrikas ⁽³⁾				
Pārveidošanas process	1	0,001	0,15	0,6

⁽¹⁾ Aprēķinā ņemtas vērā P neto emisijas. Koksnes izejvielās un ūdenī dabiski esošo P no P emisiju kopējā daudzuma var atskaitīt. Akceptē samazinājumus, kas ir mazāki par 0,010 kg/GSt.

⁽²⁾ Augstākā vērtība izmantojama fabrikām, kurās izmanto eikaliptus un ASV dienviddaļas priedes no reģioniem ar augstāku fosfora līmeni, un to piemēro līdz 2026. gada

31. decembrim. No 2027. gada 1. janvāra limitu 0,03 kg P/GSt izmanto arī fabrikām, kurās izmanto eikaliptus un ASV dienviddaļas priedes no reģioniem ar augstāku fosfora līmeni.

(³) Neintegrēto fabriku gadījumā izejvielu pulpa vai pulpas atbilst vērtībām, kas norādītas integrētajām fabrikām, un tām pieskaita emisijas, kas rodas pārveidošanas procesā.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz detalizētus aprēķinus un testu datus, kas apliecina atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgus apliecinājumus dokumentus, to vidū testēšanas pārskatus, kas sagatavoti, izmantojot šādas nepārtrauktā vai periodiskā monitoringa standarta testēšanas metodes: KSP — ISO 15705 vai ISO 6060; kopējais P — EN ISO 6878; NO_x — EN 14792, ISO 11564 vai *EPA* 7.e metode; S (sēra oksīdi) — EN 14791, *EPA* 6.C vai 8. metode; S (reducētais sērs) — *EPA* 15.A, 16.A, 16.B vai 16.c metode; S saturs naftas produktos — ISO 8754; S saturs akmeņoglēs — ISO 19579; S saturs biomasā — EN 15289. Akceptē testēšanas metodes, kuru tvērumu un prasību standartus uzskata par pielīdzināmiem kādam no nosauktajiem nacionālajiem un starptautiskajiem standartiem un kuru pielīdzināmību ir apstiprinājusi neatkarīga trešā puse. Emisiju monitoringam var izmantot arī ātros testus, ja vien tie tiek regulāri (piemēram, ik mēnesi) pārbaudīti, proti, salīdzināti ar minētajām standartmetodēm vai piemērotām pielīdzināmām metodēm.

KSP mērījumu gadījumā akceptē nepārtrauktu monitoringu, kas balstīts uz kopējā organiskā oglekļa (KOO) satura analīzi, ja vien attiecībā uz konkrēto objektu ir noskaidrota korelācija starp KOO un KSP rezultātiem.

Minimālais KSP mērījumu un kopējā P emisiju mērījumu biežums ir reize nedēļā. S un NO_x emisijas mēra vismaz divas reizes kalendārajā gadā (ar četrus līdz sešu mēnešu intervālu).

Datus ziņo kā gada vidējās vērtības, izņemot gadījumus, kad

— ražošanas kampaņa notiek ierobežotu laika sprīdī;

— ražotne ir jauna vai pārbūvēta, kādā gadījumā mērījumu pamatā ir vismaz 45 secīgas dienas, kurās ražotnes darbība ir stabila.

Mērījumu rezultāti ir konkrētajai ražošanas kampaņai reprezentatīvi, un katra emisiju parametra mērījumi ir veikti pietiekamā skaitā. Apliecinajos dokumentos norāda mērījumu biežumu un KSP , kopējā P, S un NO_x punktu aprēķinu.

Emisijas ūdenī mēra, ņemot nefiltrētus un nenostādinātus ūdens paraugus vietā, kur efluentu izplūst no fabrikas notekūdeņu attīrīšanas stacijas. Gadījumos, kad fabrikas efluentu tiek novirzīts uz komunālo notekūdeņu attīrīšanas staciju vai kādu citu ārēju attīrīšanas staciju, analizē nefiltrētus un nenostādinātus paraugus no fabrikas efluenta kanalizācijas izvadpunkta un rezultātus reizinā ar attiecīgās komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas vai ārējās notekūdeņu attīrīšanas stacijas standarta atdalīšanas efektivitātes koeficientu. Atdalīšanas efektivitātes koeficienta pamatā ir komunālo notekūdeņu attīrīšanas stacijas vai citas ārējās notekūdeņu attīrīšanas stacijas operatora sniegtā informācija.

Emisijas gaisā ietver visas S un NO_x emisijas, kas rodas pulpas ražošanā, arī tvaika ražošanā ārpus ražošanas objekta, atskaitot elektroenerģijas ražošanai iedalītās emisijas. Ja vienā stacijā veic siltumenerģijas un elektroenerģijas koģenerāciju, no kopējā daudzuma atskaita S savienojumu un NO_x emisijas, kas rodas elektroenerģijas ražošanā objektā. Siltumenerģijas ražošanā radušos emisiju īpatsvaru aprēķina šādi:

$$2 \times (\text{MWh(elektroenerģija)} / [2 \times \text{MWh(elektroenerģija)} + \text{MWh(siltumenerģija)}])$$

Šajā aprēķinā elektroenerģija ir koģenerācijas stacijā saražotā elektroenerģija, un siltumenerģija ir tīrais siltums, kas no koģenerācijas stacijas piegādāts pulpas ražošanai.

S savienojumu un NO_x mērījumus veic atguves katliem, kaļķu cepliem, tvaika katliem un spēcīgi smakojošu gāzu iznīcināšanas krāsnīm. Ņem vērā arī difūzās emisijas.

Ziņotajās emitēto S savienojumu vērtībās iekļauj gan oksidētā, gan reducētā S emisijas (SO₂ un kopējo reducēto sēru, mēritu S izteiksmē). S emisijas, kas rodas, siltumenerģijas ražošanai izmantojot naftas produktus, ogles vai citas ārējas degvielas, kuru sēra saturs ir zināms, var nemērīt, bet aprēķināt, un tās ņem vērā.

1.4. CO₂ emisijas no pūkveida pulpas ražošanas

CO₂ emisijas no pūkveida pulpas ražošanas nepārsniedz 2. tabulā norādītās vērtības, ieskaitot emisijas no elektroenerģijas ražošanas (objektā vai ārpus tā). CO₂ emisijas ietver emisijas no visiem energoresursiem, ko izmanto pulpas ražošanā.

Energoresursu CO₂ emisiju aprēķināšanai izmanto 3. tabulā norādītās emisiju atsaucēs vērtības. Citu energoresursu CO₂ emisijas faktori vajadzības gadījumā atrodami Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2018/2066⁶ VI pielikumā, savukārt tīkla elektroenerģijas CO₂ emisijas faktoriem būtu jāatbilst Komisijas Deleģētajai regulai (ES) 2019/331⁷.

2. tabula. Robežvērtības dažādu veidu pulpai. ĶTMP — ar ķīmiski termomehānisko paņēmieni iegūta pulpa

Integrētas fabrikas	
Ķīmiskā un pusķīmiskā pulpa	400 kg CO ₂ /GSt
ĶTMP	900 kg CO ₂ /GSt
Neintegrētas fabrikas	
Pārveidošanas process (¹)	95 kg CO ₂ /GSt

⁶ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2066 (2018. gada 19. decembris) par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK un ar ko groza Komisijas Regulu (ES) Nr. 601/2012, C/2018/8588 (OV L 334, 31.12.2018., 1. lpp.).

⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/331 (2018. gada 19. decembris), ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (OV L 59, 27.2.2019., 8. lpp.).

(¹) Neintegrēto fabriku gadījumā izejvielu pulpa vai pulpas atbilst vērtībām, kas norādītas integrētajām fabrikām, un tām pieskaita emisijas, kas rodas pārveidošanas procesā.

3. tabula. Dažādu energoresursu CO₂ emisiju atsaucē vērtības

Degviela	CO ₂ emisijas	Mērvienība	Atsaucē avots
Ogles	94,6	g CO ₂ fos./MJ	Regula (ES) 2018/2066
Jēlnafta	73,3	g CO ₂ fos./MJ	Regula (ES) 2018/2066
Degvielleļļas 1. frakcija	74,1	g CO ₂ fos./MJ	Regula (ES) 2018/2066
Degvielleļļas 2.–5. frakcija	77,4	g CO ₂ fos./MJ	Regula (ES) 2018/2066
Sašķīdinātā naftas gāze	63,1	g CO ₂ fos./MJ	Regula (ES) 2018/2066
Dabassgāze	56,1	g CO ₂ fos./MJ	Regula (ES) 2018/2066
Tīkla elektroenerģija	376	g CO ₂ fos./kWh	Regula (ES) 2019/331

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz datus un detalizētus aprēķinus, kas pierāda atbilstību šim kritērijam, kā arī attiecīgus apliecinājošus dokumentus.

Attiecībā uz katru izmantoto pulpu pulpas ražotājs pieteikuma iesniedzējam norāda vienu CO₂ emisijas vērtību, ko izsaka kg CO₂/GSt.

CO₂ emisiju datus iekļauj datus par visiem energoresursiem, kurus izmanto pulpas ražošanā, arī elektroenerģijas ražošanas emisijām (objektā vai ārpus tā).

Aprēķinot CO₂ emisijas, iepirtās un ražošanas procesos izmantotās atjaunīgo energoresursu enerģijas daudzumu ieskaita kā nulli CO₂ emisiju. Attiecībā uz biomasas sadedzināšanu tas nozīmē, ka biomasai ir jāatbilst relevantajiem ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu aiztaupījuma kritērijiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/2001⁸. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz attiecīgus dokumentus, kas apliecina, ka šāda enerģija fabrikā patiešām tiek izmantota vai ir no ārējiem avotiem iepirkta (līguma kopija un rēķins, kurā norādīta iepirtās elektroenerģijas atjaunīgā daļa).

Aprēķinu un/vai masas bilanču periods atbilst 12 mēnešus ilgam ražošanas periodam. Reizi gadā mērījumus atkārto. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā aprēķinu pamatā ir vismaz 45 secīgas dienas, kurās ražotnes darbība ir stabila. Aprēķini ir attiecīgajai ražošanas kampaņai reprezentatīvi.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (pārstrādāta redakcija) (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

Tīkla elektroenerģijai izmanto iepriekš norādīto vērtību (Eiropas vidējo vērtību), ja vien pieteikuma iesniedzējs neiesniedz dokumentus, kuros ir norādīta tieši tā piegādātāju piegādātās elektroenerģijas vērtība (līgums par norādīto elektroenerģiju vai sertificēto elektroenerģiju). Šādā gadījumā pieteikuma iesniedzējs iepriekš norādītās vērtības vietā var izmantot šo vērtību. Dokumentos, ko izmanto atbilstības pierādīšanai, ietver tehniskās specifikācijas, kurās norādīta vidējā vērtība (piemēram, līguma kopiju).

1.5. Pūkveida pulpas ražošanā patērētā enerģija

Pulpas ražošanā patērētā enerģija ietver gan elektroenerģijas patēriņu, gan degvielas patēriņu siltuma ražošanai, un to izsaka punktos ($P_{\text{elektroenerģija}}$ un P_{degviela}). Piemēro šādas robežvērtības un atsaucēs vērtības:

— $P_{\text{elektroenerģija}} < 1,5$;

— $P_{\text{degviela}} < 1,5$;

— Kopējais punktu skaits ($P_{\text{kop.}} = P_{\text{elektroenerģija}} + P_{\text{degviela}}$) nepārsniedz 2,5.

Elektroenerģijas patēriņa punktu aprēķināšana:

$$P_{\text{elektroenerģija}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulpa}_i \times E_{\text{pulpa } i}]}{\sum_{i=1}^n [\text{pulpa}_i \times E_{\text{pulpas } i \text{ ats.vērt.}}]}$$

kur

$E_{\text{pulpa } i}$ = iekšēji saražotā elektroenerģija + iepirkta elektroenerģija – pārdotā elektroenerģija;

$E_{\text{pulpas } i \text{ ats. vērt.}}$ — kā 4. tabulā.

$E_{\text{pulpa } i}$ izsaka kWh/GSt un aprēķina katrai gatavajā produktā izmantotajai pulpai i .

Degvielas patēriņa punktu aprēķināšana:

$$P_{\text{degviela}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{pulpa}_i \times D_{\text{pulpa } i}]}{\sum_{i=1}^n [\text{pulpa}_i \times D_{\text{pulpas } i \text{ ats.vērt.}}]}$$

kur

$D_{\text{pulpa } i}$ = iekšēji saražotā degviela + iepirkta degviela – pārdotā degviela – $1,25 \times$ iekšēji saražotā elektroenerģija;

$D_{\text{pulpas } i \text{ ats. vērt.}}$ — kā 4. tabulā.

$D_{\text{pulpa } i}$ izsaka kWh/GSt un aprēķina katrai gatavajā produktā izmantotajai pulpai i .

Degvielas daudzumu, kas izmantots pārdotā siltuma ražošanai, iepriekšējā vienādojumā pieskaita loceklim “pārdotā degviela”.

Ja izmanto dažādas pulpas, elektroenerģijas un siltuma ražošanai patērētās degvielas atsaucēs vērtībām piemēro svērumus proporcionāli izmantotajam katras pulpas daudzumam

(pulpa i — gaissausas pulpas tonna) un vērtības saskaita. Pieskaita arī enerģiju, kas patērēta, pulpas sajaucot, kā arī enerģiju, kas izmantota pārveidošanas procesā.

4. tabula. Elektroenerģijas un degvielas atsauces vērtību tabula

Pulpas šķira	E_{pulpas} ats. vērt. kWh/GSt	D_{pulpas} ats. vērt. kWh/GSt
Integrētas fabrikas		
Ķīmiskā un pusķīmiskā pulpa	800	5400
ĶTMP	1800	900
Neintegrētas fabrikas ⁽¹⁾		
Pārveidošanas process	250	1800

⁽¹⁾ Neintegrēto fabriku gadījumā izejvielu pulpa vai pulpas atbilst vērtībām, kas norādītas integrētajām fabrikām, un tām pieskaita enerģiju, kas patērēta pārveidošanas procesā.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs norāda kopējo elektroenerģijas un degvielas patēriņu, kā arī aprēķinus un saistītos dokumentus, kas apliecina atbilstību šim kritērijam.

Pieteikuma iesniedzējs aprēķina visu enerģijas ielaidi, kuru iedala siltumenerģijā/degvielās un elektroenerģijā, ko izmanto pulpas ražošanā. Ja izmanto dažādas pūkveida pulpas, enerģija jāaprēķina proporcionāli izmantotajam katras pūkveida pulpas daudzumam. Enerģijas patēriņa aprēķinos neietver izejvielu pārvadāšanai izmantoto enerģiju. Aprēķinu vai masas bilancu periods atbilst 12 mēnešus ilgam ražošanas periodam. Reizi gadā mērījumus atkārto. Jaunas vai pārbūvētas ražotnes gadījumā aprēķinu pamatā ir vismaz 45 secīgas dienas, kurās ražotnes darbība ir stabila. Aprēķini ir attiecīgajai ražošanas kampaņai reprezentatīvi.

Kopējais elektroenerģijas patēriņš E_{pulpa} ietver neto no tīkla saņemto un iekšēji saražoto elektroenerģiju, ko mēra kā elektrisko jaudu. Notekūdeņu attīrīšanai patērēto elektroenerģiju tajā neieskaita.

Kopējais degvielas patēriņš D_{pulpa} ietver visu iepirkto degvielu, siltumenerģiju, kas atgūta, incinerējot atsārmus un atkritumus, kuri rodas lokālajos procesos (piemēram, koksnes atkritumus, zāģskaidas, atsārmus utt.), kā arī siltumu, kas atgūts no iekšējās elektroenerģijas ražošanas. Tomēr, aprēķinot kopējo siltumenerģijas daudzumu, pieteikuma iesniedzējam jāieskaita tikai 80 % siltumenerģijas no šādiem avotiem.

Ja elektroenerģiju izmanto par siltuma avotu tvaika ražošanā, tad aprēķina tvaikā ietverto siltuma daudzumu, ko dala ar 0,8 un pieskaita kopējam degvielas patēriņam.

2. kritērijs. Mākslīgās celulozes šķiedras

Šo kritēriju piemēro mākslīgajām celulozes šķiedrām, kas veido $\geq 1\%$ (masa/masa) no gatavā produkta.

2.1. Mākslīgo celulozes šķiedru sagāde

Visas (100 %) šķīdināmās pulpas piegādātājiem ir derīgi pārraudzības ķēdes sertifikāti, ko izdevusi neatkarīga trešās puses nodrošināta sertifikācijas shēma, piemēram, *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināma shēma.

Vismaz 70 % izejvielu, ko izmanto šķīdināmās pulpas ražošanā, ir derīgi ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikāti, ko izdevusi neatkarīga trešās puses nodrošināta sertifikācijas shēma, piemēram, *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināma shēma. Atlikusī izejvielu daļa, ko izmanto šķīdināmās pulpas ražošanā, ir kontrolēta koksne, kam piemēro verificācijas sistēmu, kura nodrošina, ka tās izcelsme ir likumīga un ka tā atbilst citām sertifikācijas shēmas prasībām attiecībā uz nesertificētu materiālu.

Sertifikācijas struktūras, kas izdod pārraudzības ķēdes un/vai ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikātus, ir akreditētas/atzītas attiecīgajā sertifikācijas shēmā.

No kokvilnas plūksnām izgatavota šķīdināmā pulpa atbilst 3.1. kritērijam, ko piemēro kokvilnai (izcelsme un izsekojamība).

Novērtēšana un verificācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju kopā ar derīgu neatkarīgi sagatavotu pārraudzības ķēdes sertifikātu par visas (100 %) produktā izmantotās šķīdināmās pulpas piegādātājiem. Kā neatkarīgu trešās puses veiktu sertifikāciju akceptē *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināmas shēmas sertifikāciju.

Turklāt pieteikuma iesniedzējs iesniedz revidētus grāmatvedības dokumentus, kas pierāda, ka vismaz 70 % izejvielu, ko izmanto šķīdināmās pulpas ražošanā, ir sertificēts materiāls saskaņā ar derīgām *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināmām shēmām. Revidētie grāmatvedības dokumenti ir derīgi visu ES ekomarkējuma licences derīguma laiku. Kompetentās struktūras grāmatvedības dokumentus divpadsmit mēnešus pēc ES ekomarkējuma licences piešķiršanas pārbauda vēlreiz.

Ja mākslīgās celulozes šķiedras tiek izmantotas gaisveidotā vai citā neaustā materiālā, tad gaisveidotā vai cita neaustā materiāla piegādātājs produktā izmantotajam gaisveidotā vai cita neaustā materiāla daudzumam iedala kredītus, iesniedzot rēķinus, kas pamato iedalīto kredītu skaitu.

Attiecībā uz atlikušo izejvielu daļu iesniedz pierādījumus, ka nesertificētā jaunmateriāla saturs nepārsniedz 30 % un ka tas ir kontrolēts verificācijas sistēmā, kas nodrošina, ka tas ir iegūts likumīgi un atbilst visām citām sertifikācijas shēmas prasībām attiecībā uz nesertificētu materiālu.

Ja sertifikācijas shēmā nav īpaši prasīts, lai viss jaunmateriāls būtu iegūts no tādu sugu augiem, kas nav ĢMO, iesniedz papildu pierādījumus, kas to apliecina.

2.2. Mākslīgo celulozes šķiedru balināšana

Šis apakškritērijs nav piemērojams pilnīgi bez hlora balinātai (PBHB) pulpai.

Mākslīgo celulozes šķiedru ražošanā izmantotā pulpa nedrīkst būt balināta ar gāzveida elementāro hloru (Cl_2).

AOH un organiski saistītā hlora (OSH) kopējais daudzums nepārsniedz šādas vērtības:

- 0,140 kg/GSt, ja mēra to līmeni pulpas ražošanas notekūdeņos (AOH), un
- 150 ppm, ja mēra to līmeni gatavajās mākslīgajās celulozes šķiedrās (OSH).

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz pulpas piegādātāja izdotu deklarāciju, kas apliecina, ka nav izmantots gāzveida hlors, kā arī testēšanas pārskatu (ja iespējams), kas apliecina, ka atbilstība gan AOH, gan OSH prasībām ir pārbaudīta ar atbilstošo testēšanas metodi:

- AOH gadījumā — ISO 9562 vai tai pielīdzināmo EPA 1650C,
- OSH gadījumā — ISO 11480.

AOH mērīšanas biežumu nosaka saskaņā ar 1.2. kritēriju, ko piemēro pūkveida pulpai.

Ja pieteikuma iesniedzējs nav varējis sniegt faktisko AOH līmeņa vērtību, kas izmērīta pulpas ražošanas notekūdeņos, iesniedz atbilstošu atbilstības deklarāciju, ko parakstījis pulpas ražotājs saskaņā ar attiecīgo prasību.

Ja pieteikuma iesniedzējs neizmanto nekādu BEHB pulpu, pietiek ar attiecīgu deklarāciju.

2.3. Mākslīgo celulozes šķiedru ražošana

a) Vairāk nekā 50 % no šķīdināmās pulpas, ko izmanto mākslīgo celulozes šķiedru ražošanai, iegūst no šķīdināmās pulpas fabrikām, kuras atsārmu netaiņā zudumā, bet gan

- i) vai nu objektā no tā ražo elektroenerģiju un/vai tvaiku, vai
- ii) to izmanto ķīmisku līdzproduktu ražošanā.

b) Viskozes un modāla šķiedru ražošanas procesā ievēro šādas robežvērtības vairāku savienojumu emisijai gaisā un ūdenī:

5. tabula. Viskozes un modāla šķiedru ražošanas emisijas vērtības

Šķiedru veids	Sēra emisijas gaisā: robežvērtība (g/kg)	Cinka emisijas ūdenī: robežvērtība (g/kg)	ĶSP mērījumi ūdenī: robežvērtība (g/kg)	SO_4^{2-} emisijas ūdenī: robežvērtība (g/kg)
Štāpeļšķiedras	20	0,05	5	300
Filamentārie pavedieni	40	0,10 16	5	200
— Partijveida skalošana	170	0,50	6	250

Piezīme. Robežvērtības ir izteiktas kā gada vidējais rādītājs. Visas vērtības ir izteiktas kā g piesārņotāja uz kg produkta.

Novērtēšana un verifikācija.

- a) Pieteikuma iesniedzējs iesniedz apliecinošus dokumentus un pierādījumus, ka vajadzīgā šķīdināmās pulpas īpatsvara piegādātājiem saistītajos ražošanas objektos ir attiecīgais enerģijas ražošanas aprīkojums vai līdzproduktu atgūšanas un ražošanas sistēmas. Iesniedz arī šādu šķīdināmās pulpas piegādātāju sarakstu.
- b) Šie norādījumi attiecas uz testēšanas metodēm.
 - (i) Pieteikuma iesniedzējs kopā ar atbilstības deklarāciju iesniedz detalizētu dokumentāciju un testēšanas pārskatus, kas pierāda atbilstību šim kritērijam.
 - (ii) Sēra emisijām gaisā izmanto metodi, kas noteikta standartā EN 14791, *EPA* Nr. 8, 15A, 16A vai 16B vai DIN 38405-D27.
 - (iii) Cinka emisijām ūdenī izmanto metodi, kas noteikta standartā EN ISO 11885.
 - (iv) ĶSP mērījumiem ūdenī izmanto metodi, kas noteikta standartā ISO 6060, DIN ISO 15705, DIN 38409-01 vai DIN 38409-44.
 - (v) SO_4^{2-} (sulfātu) emisijām ūdenī izmanto metodi, kas noteikta standartā ISO 22743.
 - (vi) Akceptē testēšanas metodes, kuru tvērumu un prasību standartus uzskata par pielīdzināmiem kādam no nosauktajiem nacionālajiem un starptautiskajiem standartiem un kuru pielīdzināmību ir apstiprinājusi neatkarīga trešā puse.
 - (vii) Detalizētajā dokumentācijā un testēšanas pārskatos iekļauj norādi par S, Zn, ĶSP un SO_4^{2-} mērījumu biežumu. Minimālais mērījumu biežums ĶSP, S, Zn un SO_4^{2-} ir reize nedēļā (papildus mērījumiem, ko paredz normatīvās prasības).

3. kritērijs. Kokvilna un citas dabīgas celuloziskas sēklu lidpūku šķiedras

3.1. Kokvilna un citas dabīgas celuloziskas sēklu lidpūku šķiedras: sagāde un izsekojamība

Šo kritēriju piemēro kokvilnai un citām dabīgām celuloziskām sēklu lidpūku šķiedrām, kas veido $\geq 1\%$ (masa/masa) no gatavā produkta.

- a) Visu kokvilnu un citas dabiskās celuloziskās sēklu lidpūku šķiedras audzē saskaņā ar prasībām, kas noteiktas Padomes Regulā (EK) Nr. 834/2007⁹ un Eiropas Parlamenta un

⁹ Padomes Regula (EK) Nr. 834/2007 (2007. gada 28. jūnijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un par Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu (OV L 189, 20.7.2007., 1. lpp.).

Padomes Regulā (ES) 2018/848¹⁰, ASV Valsts bioloģiskās ražošanas programmā¹¹, vai tām pielīdzināmām juridiskām saistībām, ko noteikuši Eiropas Savienības tirdzniecības partneri. Bioloģiskās kokvilnas saturu var veidot bioloģiski audzēta kokvilna un pārejas posma bioloģiskā kokvilna.

b) Kokvilna un citas dabīgas celuloziskas sēklu lidpūku šķiedras, ko audzē saskaņā ar 3.1.a) kritēriju un izmanto absorbējoša higiēnas produkta ražošanā, ir izsekojamas.

Šī prasība neattiecas uz tamponu aukliņām.

Novērtēšana un verifikācija.

a) Kokvilnas un/vai citu dabīgu celulozisku sēklu lidpūku šķiedru bioloģisko saturu sertificē neatkarīga kontroles struktūra, kas apliecina, ka tās ražotas saskaņā ar ražošanas un inspekcijas prasībām, kuras noteiktas Regulā (EK) Nr. 834/2007 un Regulā (ES) 2018/848, ASV Valsts bioloģiskās ražošanas programmā, vai tām pielīdzināmām juridiskām saistībām, ko noteikuši citi Eiropas Savienības tirdzniecības partneri. Katras izcelsmes valsts produkciju verificē reizi gadā.

b) Pieteikuma iesniedzējs par katru gadu pierāda atbilstību materiāla satura prasībām attiecībā uz kokvilnas un/vai citu dabīgo celulozisko sēklu lidpūku šķiedru daudzumu, kas iepirkts gatavo produktu ražošanai katrai produktu līnijai. Iesniedz darījumu uzskaiti vai rēķinus, kas dokumentē, kāds kokvilnas un/vai citu dabīgu celulozisku sēklu lidpūku šķiedru daudzums ik gadu tiek iepirkts no lauksaimniekiem vai ražotāju grupām un kāda ir sertificēto ķīpu kopējā masa.

3.2. Kokvilnas un citu dabīgu celulozisku sēklu lidpūku šķiedru balināšana

Kokvilnu un citas dabīgas celuloziskas sēklu lidpūku šķiedras balina tikai ar pilnīgas bezhlora balināšanas (PBHB) tehnoloģijām.

Šis apakškritērijs neattiecas uz kokvilnas plūksnām, ko izmanto šķīdināmās pulpas ražošanai.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz kokvilnas un/vai citu dabīgu celulozisku sēklu lidpūku šķiedru piegādātāja deklarāciju, kas apliecina PBHB tehnoloģiju izmantošanu.

4. kritērijs. Sintētisko polimēru un plastmasas materiālu ražošana

Šis kritērijs attiecas uz katru sintētisko polimēru un plastmasas materiālu, kura saturs gatavajā produktā un/vai iepakojumā ir $\geq 5\%$ (masa/masa).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007, PE/62/2017/REV/1 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp.).

¹¹ Valsts bioloģiskās ražošanas programma, Lauksaimniecības produktu tirdzniecības dienesta noteikums 21.12.2000., 65 FR 80547.

Ražošanas kompleksos, kuros ražo sintētiskos polimērus un plastmasas materiālus, ko izmanto gatavajā produktā, ir sistēmas šādu vajadzību apmierināšanai:

- a) ūdens taupīšana. Ūdensefektivitātes sistēmu dokumentē vai paskaidro, iekļaujot informāciju vismaz par šādiem aspektiem: ūdens plūsmu monitorings, pierādījumi par ūdens cirkulāciju slēgtās sistēmās un pastāvīgas uzlabošanas mērķi un mērķrādītāji attiecībā uz notekūdeņu rašanās un optimizācijas rādītāju mazināšanu attiecīgā gadījumā, proti, ja ražotnē izmanto ūdeni);
- b) integrēta atkritumu apsaimniekošana, proti, plāns, kā prioritizēt tādas visu ražošanas kompleksu atkritumu apstrādes iespējas, kas neparedz tos likvidēt, un attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu, atkalizmantošanu, reciklēšanu, atgūšanu un galīgo likvidēšanu ievērot atkritumu hierarhiju. Atkritumu apsaimniekošanas plānu dokumentē vai paskaidro, iekļaujot informāciju vismaz par šādiem aspektiem: dažādu atkritumu frakciju atdalīšana, rīkošanās ar reciklējamiem materiāliem, to savākšana, atdalīšana no nebīstamo atkritumu plūsmas un izmantošana, materiālu atgūšana citām vajadzībām, bīstamo atkritumu apstrāde, savākšana, atdalīšana un likvidēšana, ievērojot relevanto vietējo vai nacionālo regulatīvo iestāžu noteikumus, un pastāvīgas uzlabošanas mērķi un mērķrādītāji attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu, atkalizmantošanu, reciklēšanu un tādu atkritumu frakciju atgūšanu, kuru rašanos novērst nav iespējams (arī enerģijas atgūšanu);
- c) energoefektivitātes un energopārvaldības optimizācija. Energopārvaldības sistēma aptver visas enerģiju patērējošās ierīces, to vidū mašīnas, apgaismes ierīces, gaisa kondicionētājus un aukstumapgādes aprīkojumu. Energopārvaldības sistēmā iekļauj energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus un iekļauj informāciju vismaz par šādiem aspektiem: enerģijas datu vākšanas plāna izstrāde un realizēšana galveno enerģijas rādītāju noteikšanai; enerģijas patēriņa analīze, kas ietver enerģiju patērējošo sistēmu, procesu un kompleksu sarakstu; energoefektivitātes pasākumu apzināšana; pastāvīgas enerģijas patēriņa samazināšanas mērķi un mērķrādītāji.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gatavajā produktā un/vai iepakojumā izmantoto sintētisko polimēru un plastmasas materiālu piegādātāju deklarāciju, kas apliecina atbilstību kritērijam. Deklarācijai pievieno ziņojumu, kurā sīki aprakstīts, kādas procedūras piegādātāji ieviesuši, lai izpildītu prasības attiecībā uz katru attiecīgo objektu saskaņā ar standartiem, piemēram, ISO 14001 un/vai ISO 50001 attiecībā uz ūdens, atkritumu un enerģijas pārvaldības plāniem.

Ja par atkritumu apsaimniekošanu tiek slēgti ārpalpojumu līgumi, deklarāciju par atbilstību šim kritērijam iesniedz arī apakšuzņēmējs.

Uzskata, ka pieteikumu iesniedzēji, kas reģistrējušies ES ekopārvaldības un audita sistēmā (EMAS) un/vai sertificēti saskaņā ar ISO 14001, ISO 50001, EN 16247 vai pielīdzināmu standartu/shēmu šo kritēriju ir izpildījuši, ja

- a) ražošanas objekta vai objektu ūdens, atkritumu un enerģijas pārvaldības plānu iekļautība ir dokumentēta uzņēmuma *EMAS* vidiskuma deklarācijā vai
- b) ražošanas objekta vai objektu ūdens, atkritumu un enerģijas pārvaldības plānu iekļautība ir pietiekami nodrošināta ar ISO 14001, ISO 50001, EN 16247 vai pielīdzināmu standartu/shēmu.

5. kritērijs. Biobāzētas plastmasas materiāli

Šis kritērijs attiecas tikai uz gatavo produktu, atsevišķiem komponentiem un/vai iepakojumu, kas satur > 1 % (masa/masa) biobāzētas plastmasas materiālu.

Pieteikuma iesniedzējs noteiktu procentuālo daļu no kopējiem sintētiskajiem polimēriem un plastmasas materiāliem attiecībā pret polimēru kopējo masu gatavajā produktā (ieskaitot īpaši absorbējošus polimērus), atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā var brīvprātīgi ražot no biobāzētām izejvielām. Ievadresursu izvēli nosaka aprites ekonomikas principi (piemēram, ražotājiem būtu jāprioritizē organisko atkritumu un blakusproduktu izmantošana par ievadresursiem)¹².

Šādā gadījumā piemēro šādus nosacījumus:

- a) Ar jaunākajām piemērojamām metodēm, ar ko novērtē biobāzētas plastmasas ietekmi salīdzinājumā ar fosilo plastmasu¹³, pierāda, ka biobāzētajām izejvielām, ko izmanto gatavajā produktā, atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā izmantotās biobāzētās plastmasas ražošanai, ir labāks vidiskais profils.
- b) Biobāzētās izejvielas, ko izmanto gatavajā produktā, atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā izmantotās biobāzētās plastmasas ražošanai, aptver pārraudzības ķēdes sertifikāti, ko izdevusi neatkarīga trešās puses nodrošināta sertifikācijas sistēma, kuru Eiropas Komisija oficiāli atzinusi¹⁴.

Gatavo produktu, atsevišķos komponentus un/vai iepakojumu var brīvprātīgi marķēt kā tādu, kas satur biobāzētu plastmasu. Šajā gadījumā norāde ir tāda, ka “x % plastmasas, kas ir produktā [atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā] ir biobāzēta” (kur $x > 1$ un x ir precīza un izmērāma biobāzētas plastmasas satura daļa produktā [atsevišķajos komponentos

¹² Saskaņā ar Eiropas Komisijas paziņojumu par ES Biobāzētas, bionārdāmas un kompostējamas plastmasas rīcībpolitikas satvaru. Ar to var iepazīties šeit: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0682&qid=1680246180511>.

¹³ Jaunākā metodika ir satvars, ko izstrādājis Komisijas Kopīgais pētniecības centrs un ko dēvē par plastmasas ACN metodi (ar to var iepazīties vietnē <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC125046>), vai Komisijas 2022. gada 8. decembra Ieteikums, ar ko izveido Eiropas satvaru konceptuāli drošu ķīmikāliju un materiālu novērtēšanai (ar to var iepazīties vietnē <https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2022-12/Commission%20recommendation%20-%20establishing%20a%20European%20assessment%20framework%20for%20safe%20and%20sustainable%20by%20design.PDF>).

¹⁴ Saskaņā ar ilgtspējas prasībām, kas attiecas uz biobāzētu izejvielu sagādi, ievērojot Atjaunojamo energoresursu direktīvas (*RED III*) izskatīšanu. Ar Eiropas Komisijas oficiāli atzītajām sertifikācijas shēmām iepazīties var vietnē https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes_en.

un/vai iepakojumā]). Nekonkrētas norādes, piemēram, “bioplastmasa”, “biobāzēta”, “uz augu bāzes”, “dabiska” u. tml., neizmanto.

Novērtēšana un verifikācija.

a) Lai pierādītu, ka produktā, atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā izmantotajām biobāzētās plastmasas izejvielām ir labāks vidiskais profils, pieteikuma iesniedzējs sagādā neatkarīgas trešās puses nodrošinātu sertifikāciju, kurā izmantota aktuālā metodika¹⁵.

b) Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju kopā ar derīgu neatkarīgi sagatavotu pārraudzības ķēdes sertifikātu par visas produktā, atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā izmantotās biobāzētās plastmasas izejvielu piegādātājiem. Pārraudzības ķēdes sertifikāti ir derīgi visu ES ekomarķējuma licences derīguma laiku. Kompetentās struktūras sertifikātus divpadsmit mēnešus pēc ES ekomarķējuma licences piešķiršanas pārbauda vēlreiz.

Attiecīgā gadījumā pieteikuma iesniedzējs iesniedz augstas izšķirtspējas fotoattēlu ar tirdzniecības iepakojumu, uz kura skaidri redzama norāde uz biobāzētu plastmasu. Lai noteiktu biobāzētā oglekļa saturu sintētiskajos polimēros un plastmasas materiālos produktā, atsevišķajos komponentos un/vai iepakojumā, izmanto standartus, kuru pamatā ir radiooglekļa metodes, piemēram, EN 16640 vai EN 16785, vai ASTM D 6866–12. Ja radiooglekļa metodes izmanto nav iespējams, ir pieļaujami izmantot masas bilances metodi, ja ar saskaņotiem standartiem tiek nodrošināta un atbalstīta augsta līmeņa caurredzamība un pārskatatbildība.

Lai biobāzētās plastmasas izejvielām varētu izsekot, ir izslēgta iespēja izmantot reģistrēšanas un norāžu sistēmā iegādātus sertifikātus. Pierādījumi par biobāzētās plastmasas izejvielu iegādi ir balstīti uz nošķiršanas vai masas bilances sistēmās paredzēto kārtību.

Ja sertifikācijas shēmā nav īpaši prasīts, lai viss jaunmateriāls būtu iegūts no tādu sugu augiem, kas nav ĢMO, iesniedz papildu pierādījumus, kas to apliecina.

6. kritērijs. Materiālefektivitāte gatavā produkta ražošanā

Šā kritērija prasības attiecas uz gatavā produkta sagatavošanas vietu.

Produktu ražošanā un iepakojumā radušos atkritumu daudzums, ko nosūta uz atkritumu poligonu vai incinerāciju bez enerģijas atgūšanas, nepārsniedz šādas vērtības:

a) tamponiem — 8 % no gatavo produktu masas,

b) visiem pārējiem produktiem — 4 % no gatavo produktu masas.

¹⁵ Aktuālā metodika ir norādīta iepriekš.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs apstiprina iepriekš izklāstīto prasību izpildi.

Pieteikuma iesniedzējs sniedz pierādījumus par to, kāds atkritumu daudzums nav ne atkalizmantots ražošanas procesā, ne izmantots materiālu un/vai enerģijas ieguvei.

Pieteikuma iesniedzējs sniedz visas šīs ziņas:

- a) produkta un iepakojuma masa,
- b) visas atkritumu plūsmas, kas rodas ražošanā,
- c) kā apstrādāta atkritumu frakcija, no kuras atgūti resursi, un kāda frakcija likvidēta, to apglabājot poligonā vai incinerējot.

Atkritumu daudzumu, kas nosūtīts uz poligonu vai uz incinerāciju bez enerģijas atgūšanas, aprēķina kā starpību starp radušos atkritumu daudzumu un to atkritumu daudzumu, no kuriem atgūti resursi (kuri atkalizmantoti, reciklēti utt.).

7. kritērijs. Aizliegtas un ierobežotas vielas**7.1. Ierobežojumi attiecībā uz vielām, kas klasificētas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008**

Šis apakškritērijs attiecas uz gatavo produktu un visiem tā komponentiem.

Ja vien 8. tabulā nav paredzēta atkāpe, gatavais produkts un tā komponenti nesatur ievadvielas (atsevišķas vai maisījumos), kurām saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ir piešķirta kāda no 6. tabulā norādītajām bīstamības klasēm, kategorijām un saistītajiem bīstamības apzīmējumu kodiem.

6. tabula. Aizliegto vielu bīstamības klases, kategorijas un saistītie bīstamības apzīmējumu kodi

Kancerogēniskums, mutagēniskums vai toksiskums reproduktīvajai sistēmai	
1.A un 1.B kategorija	2. kategorija
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus
H350 Var izraisīt vēzi	H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	—
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt

kaitējumu nedzimušam bērnam	
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H362 Var radīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	
Akūts toksiskums	
1. un 2. kategorija	3. kategorija
H300 Norijot iestājas nāve	H301 Toksisks, ja norij
H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve	H311 Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu
H330 Ieelpojot iestājas nāve	H331 Toksisks ieelpojot
H304 Var izraisīt nāvi, ja norij vai ieķļūst elpceļos	EUH070 Toksisks saskarē ar acīm
Toksiska ietekme uz specifisku mērķorgānu	
1. kategorija	2. kategorija
H370 Rada orgānu bojājumus	H371 Var izraisīt orgānu bojājumus
H372 Izraisa orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā
Elpceļu un ādas sensibilizācija	
1.A kategorija	1.B kategorija
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju	H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu	H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu
Cilvēka veselības un vides endokrīnie disruptori	
1. kategorija	2. kategorija
EUH380 Var izraisīt endokrīnu disrupciju cilvēka organismā	EUH381 Domājams, ka var izraisīt endokrīnu disrupciju cilvēka organismā
EUH430 Var izraisīt endokrīnu disrupciju vidē	EUH431 Domājams, ka var izraisīt endokrīnu disrupciju vidē
Noturība, bioakumulatīvitate un toksiskums	
<i>PBT</i>	<i>vPvB</i>
EUH440 Uzkrājas vidē un dzīvos organismos, tai skaitā cilvēka organismā	EUH441 Izteikti uzkrājas vidē un dzīvos organismos, tai skaitā cilvēka organismā
Noturība, mobilitāte un toksiskums	
<i>PMT</i>	<i>vPvM</i>
EUH450 Var izraisīt ilgstošu un difūzu ūdens resursu kontamināciju	EUH451 Var izraisīt ļoti ilgstošu un difūzu ūdens resursu kontamināciju

Turklāt gatavais produkts un tā komponenti nesatur ievadvielas (atsevišķas vai maisījumos) koncentrācijā, kas pārsniedz 0,010 % (masa/masa), kurām saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ir piešķirta kāda no 7. tabulā norādītajām bīstamības klasēm, kategorijām un saistītajiem bīstamības apzīmējumu kodiem, ja vien 8. tabulā nav paredzēta atkāpe.

7. tabula. Ierobežota lietojuma vielu bīstamības klases, kategorijas un saistītie bīstamības apzīmējuma kodi

Bīstamība ūdensvidei	
1. un 2. kategorija	3. un 4. kategorija
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām	H413 Var radīt ilgstošas kaitīgas sekas ūdens organismiem
H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām	
Bīstamība ozona slānim	
H420 Bīstams sabiedrības veselībai un videi, jo iznīcina ozonu atmosfēras augšējā slānī	

8. tabula. Atkāpes no ierobežojumiem attiecībā uz vielām, kurām saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ir harmonizētā klasifikācija

Vielas veids	Bīstamības klase, kategorija un bīstamības apzīmējuma kods, kam piemērojama atkāpe	Atkāpes nosacījumi
2-metil-2H-izotiazol-3-ons	H400, H314, H301, H311, H318, H410, H330 un H317	Tikai ūdenī šķīstošās iespiekrāsās un koncentrācijā, kas mazāka par 15 ppm iespiekrāsā (pirms iespiešanas) un mazāka par 0,1 ppm gatavajā produktā. Iespiedkrāsa atbilst 7.3.4. apakškritērijam.
Dipropilēnglikola dibenzoāts	H412	Tikai termoadhezīvos, ko izmanto par mitruma indikatoru.
Vielas un maisījumi ar harmonizēto klasifikāciju H304	H304	Vielas ar viskozitāti zem 20,5 cSt 40 °C temperatūrā.
Titāna dioksīds (nanoformā)	H351	Tikai tad, ja to izmanto par pigmentu. Nevar izmantot pulverveidā vai izsmidzināmā veidā.

Bīstamības apzīmējumu kodi parasti attiecas uz vielām. Tomēr, ja informāciju par vielām iegūt nav iespējams, piemēro maisījumu klasifikācijas noteikumus.

Iepriekšminētā prasība neattiecas uz tādu vielu vai maisījumu izmantošanu, kuri ražošanas procesā tiek ķīmiski modificēti tiktāl, ka viela vai maisījums par apdraudējumu, par kādu tas klasificēts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008, vairs nav uzskatāms.

Šo kritēriju nepiemēro

— vielām, kas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 2. panta 2. punkta definīciju nav iekļautas minētās regulas darbības jomā;

— vielām, uz ko attiecas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 2. panta 7. punkta b) apakšpunkts, kurā noteikti kritēriji, pēc kuriem jāvadās, minētās regulas V pielikumā iekļautās vielas atbrīvojot no prasībām, kas saistītas ar reģistrāciju, pakārtotajiem lietotājiem un izvērtēšanu.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību 7.1. apakškritērijam, kā arī relevantās komponentu ražotāju deklarācijas, visu izmantoto ķīmikāliju sarakstu, to drošuma datu lapu vai ķīmikālijas piegādātāja deklarāciju un visas relevantās deklarācijas, kas apliecina atbilstību prasībai.

Aplēšot, kāds daudzums ierobežota lietojuma vielas vai nenovēršama piemaisījuma ar ierobežota lietojuma klasifikāciju paliek produktā, izmanto ierobežotā lietojuma vielas vai piemaisījuma koncentrāciju un pieņem aiztures koeficientu 100 %. Piemaisījumi ķīmiskajā produktā var veidot līdz 0,0100 % (masa/masa), ja vien 7.3.8. kritērijā nav noteikti papildu ierobežojumi. Vielas, par kurām zināms, ka tās izdalās vai noārdās no ievadvielām, uzskata par ievadvielām, nevis par piemaisījumiem.

Ja aiztures koeficients nav 100 %, bet gan citāds (piemēram, šķīdinātāja iztvaikošanas dēļ) vai ja ierobežota lietojuma piemaisījums ir ķīmiski modificēts, ir jāsniedz pamatojums.

Lai pierādītu atbilstību attiecībā uz vielām, kam 7.1. apakškritēriju nepiemēro (sk. Regulas (EK) Nr. 1907/2006 IV un V pielikumu), pietiek ar attiecīgu pieteikuma iesniedzēja deklarāciju.

Tā kā vairākus produktus vai potenciālus produktus, kuros izmanto vienas un tās pašas tehniskās ķīmikālijas, var aptvert viena ES ekomarkējuma licence, katra piemaisījuma gadījumā aprēķins jāiesniedz tikai par “sliktākā gadījuma” produktu vai komponentu, ko aptver licence (proti, pārbaudot iespiedkrāsas ar ierobežotas vielas klasifikāciju, izvēlas to komponentu, kas apdrukāts vispamatīgāk).

Minētos pierādījumus kompetentajām struktūrām jebkurš piegādātājs, kas darbojas pieteikuma iesniedzēja piegādes ķēdē, var iesniegt arī tieši.

7.2. Vielas, kas rada ļoti lielas bažas (SVHC)

Šis apakškritērijs attiecas uz gatavo produktu un visiem tā komponentiem.

Gatavais produkts un tā komponenti nesatur ievadvielas (atsevišķas vai maisījumos), kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā minētajiem kritērijiem un ir apzinātas saskaņā ar minētās regulas 59. pantā aprakstīto procedūru un iekļautas kandidātu sarakstā ar vielām, kuras rada ļoti lielas bažas un kurām vajadzīga atļauja.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju, ka gatavajā produktā un tā komponentos *SVHC* nav. Deklarācijai pievieno drošuma datu lapas par visām piegādātajām ķīmikālijām un materiāliem, kas izmantoti gatavā produkta un tā komponentu ražošanā.

To vielu saraksts, kuras atzītas par *SVHC* un iekļautas kandidātu sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu, ir pieejams šeit:

<https://www.echa.europa.eu/lv/candidate-list-table>.

Atsaucei izmanto sarakstu, kas ir spēkā ES ekomarķējuma pieteikuma iesniegšanas dienā.

Aplēšot, kāds daudzums nenovēršama piemaisījuma, kas atzīts par *SVHC*, paliek produktā, izmanto piemaisījuma koncentrāciju un pieņem aiztures koeficientu 100 %. Piemaisījumi ķīmiskajā produktā var veidot līdz 0,0100 % (masa/masa), ja vien 7.3.8. kritērijā nav noteikti papildu ierobežojumi. Vielas, par kurām zināms, ka tās izdalās vai noārdās no ievadvielām, uzskata par ievadvielām, nevis par piemaisījumiem.

Ja aiztures koeficients nav 100 %, bet gan citāds (piemēram, šķīdinātāja iztvaikošanas dēļ) vai ja piemaisījums, kas ir *SVHC*, ir ķīmiski modificēts, ir jāsniedz pamatojums.

7.3. Citi specifiski ierobežojumi

7.3.1. Specificētas aizliegtās vielas

Šis apakškritērijs attiecas uz gatavo produktu un visiem tā komponentiem.

Ķīmiskajam produktam, ko izmanto gatavajā produktā vai tā komponentos, nepievieno šādas vielas (atsevišķas vai maisījumos):

- (a) 5-hlor-2-metil-4-izotiazolīn-3-ons;
- (b) akrilamīds īpaši absorbējošos polimēros;
- (c) alkilfenoletoksilāti un citi alkilfenolu atvasinājumi [1]. Ir atļauti stēriski traucēti fenoliski antioksidanti ar molekulmasu > 600 g/mol;
- (d) antibakteriāli līdzekļi (piemēram, nanosudrabs un triklozāns);
- (e) formaldehīds un formaldehīda izdalītāji [2];
- (f) nitromuskusi un policikliskie muskusi;
- (g) alvorganiskie savienojumi, ko izmanto par katalizatoriem silikona ražošanā;
- (h) parabēni;
- (i) ftalāti [3];
- (j) vielas, kas atzītas par tādām, kurām raksturīga endokrīnā disruptivitāte;
- (k) ES prioritāro vielu saraksta 1. vai 2. kategorijas vielas, kuras uzskatāmas par potenciāliem endokrīnajiem disruptoriem un kuru endokrīnā disruptivitāte vēl jāpēta sīkāk.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam, attiecīgā gadījumā apliecinātu ar piegādātāju deklarācijām. Šajā apakškritērijā uzskaitītās vielas atļautas tikai kā piemaisījumi, tomēr koncentrācijās, kas ķīmiskajā produktā ir zem 0,0100 % (masa/masa), ja vien 7.3.8. kritērijā nav noteikti papildu ierobežojumi. Vielas, par kurām zināms, ka tās izdalās vai noārdās no ievadvielām, uzskata par ievadvielām, nevis par piemaisījumiem.

[Piezīmes.

[1] Vielas nosaukums — “alkilfenols”, sk. <https://echa.europa.eu/es/advanced-search-for-chemicals>.

[2] Formaldehīda un formaldehīda izdalītāju izmantojumu adhezīvos reglamentē 7.3.5. apakškritērijs.

[3] Izmantot *DINP* var būt atļauts, ja to izmanto adhezīvu preparātos maksimālajā koncentrācijā 0,010 % (masa/masa).]

7.3.2. Smaržvielas

Šis apakškritērijs attiecas uz gatavo produktu, visiem tā komponentiem, atsevišķajiem komponentiem un iepakojumu.

Ne gatavajam produktam, ne kādam tā komponentam, atsevišķajam komponentam vai iepakojumam nepievieno smaržvielas.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam.

7.3.3. Losjoni

Šis apakškritērijs attiecas uz gatavo produktu un visiem tā komponentiem.

Ne ražojumā, ne kādā tā komponentā neizmanto losjonus.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam.

7.3.4. Iespiedkrāsas un krāsas

Šis apakškritērijs attiecas uz gatavo produktu un visiem tā komponentiem. Šī prasība neattiecas uz atsevišķajiem komponentiem, tirdzniecības iepakojumu un informācijas lapām.

a) Ne gatavo produktu, ne kādus tā komponentus nekrāso un neapdrukā.

b) Atbrīvojums attiecas uz šādiem komponentiem, kurus drīkst krāsot vai apdrukāt:

(i) tamponu aukliņas;

(ii) aizdares sistēmas;

(iii) materiāli, kas nenonāk tiešā saskarē ar ādu, ja krāsai vai iespiedkrāsai ir konkrēta funkcija (piemēram, produkts ir mazāk redzams zem balta vai gaiša apģērba, ir īpaši iezīmētas vietas, kur jāpielīmē lipekļi, krāsa norāda uz mitrumu, krāsa norāda produkta aizmuguri) vai dekoratīvs nolūks.

Šādos gadījumos antimona, arsēna, bārija, kadmija, hroma, svina, dzīvsudraba, selēna, pirmējo aromātisko amīnu un polihlorbifenilu saturs, kas ir piemaisījums krāsošanai izmantotajās krāsvielās un iespiedkrāsās, ir zem robežvērtībām, kas noteiktas Eiropas Padomes Rezolūcijā AP (89) 1 par krāsvielu izmantošanu plastmasas materiālos, kas nonāk saskarē ar pārtiku¹⁶.

Turklāt krāsošanai izmantotās krāsvielas atbilst šādām prasībām:

a) ja tās izmanto plastmasas materiālos — *BfR* ieteikums IX *Colorants for Plastics and other Polymers Used in Commodities*¹⁷ vai Šveices Rīkojuma 817.023.21 2. pielikums¹⁸ un 10. pielikums¹⁹,

b) ja tās izmanto celuloziskos materiālos — *BfR* ieteikums XXXVI *Paper and board for food contact*²⁰.

Krāsošanai izmantotās krāsvielas un iespiedkrāsas atbilst arī 7.1. un 7.2. apakškritērijiem.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijiem, attiecīgā gadījumā apliecinātu ar piegādātāju deklarācijām.

Ja izmanto krāsas un/vai iespiedkrāsas, to klātbūtni pamato, norādot, tieši kādu funkciju tās pilda, un iesniedz dokumentāciju, kas nodrošina, ka krāsošanai izmantotās krāsvielas vai iespiedkrāsas piemaisījumi atbilst Eiropas Padomes Rezolūcijai AP (89) 1 un ka izmantotās krāsas ir atļautas saskaņā ar *BfR* ieteikumu IX *Colorants for Plastics and other Polymers Used in Commodities*, Šveices Rīkojuma 817.023.21 2. pielikumu un 10. pielikumu vai *BfR* ieteikumu XXXVI *Paper and board for food contact*.

7.3.5. Papildu ierobežojumi, kas attiecas uz adhezīviem

Brīvā formaldehīda saturs sacietējušā adhezīvā (līmē) nepārsniedz 10 ppm. Formaldehīda daudzums, kas rodas adhezīvu ražošanā, nepārsniedz 250 ppm sliksni, un to mēra tikko saražotā polimēru dispersijā. Šo prasību neattiecina uz termoadhezīviem.

¹⁶ Eiropas Padomes Ministru komitejas Rezolūcija AP (89) 1 par krāsvielu izmantošanu plastmasas materiālos, kas nonāk saskarē ar pārtiku. Ar to var iepazīties šeit: <https://rm.coe.int/16804f8648>.

¹⁷ <https://www.bfr.bund.de/cm/349/IX-Colorants-for-Plastics-and-other-Polymers-Used-in-Commodities.pdf>.

¹⁸ https://www.blv.admin.ch/dam/blv/fr/dokumente/lebensmittel-und-ernaehrung/rechts-und-vollzugsgrundlagen/lebensmittelrecht2017/anhang2-verordnung-materialien-kontakt-lm-gg.pdf.download.pdf/Annexe_2.pdf.

¹⁹ <https://www.blv.admin.ch/dam/blv/en/dokumente/lebensmittel-und-ernaehrung/rechts-und-vollzugsgrundlagen/lebensmittelrecht2017/anhang10-verordnung-materialien-kontakt-lm-gg.pdf.download.pdf/Annex-10-ordinance-fdha-materials-and-articles-intended-to-come-into-contact-with-food-stuffs.pdf>.

²⁰ <https://www.dssmith.com/contentassets/1bbf9877253f458aa0eed26b76f2d705/360-english.pdf>.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam, attiecīgā gadījumā apliecinātu ar piegādātāju deklarācijām, un drošuma datu lapas par katru vielu/maisījumu un tā koncentrāciju adhezīvā.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī formaldehīda satura testēšanas rezultātus saskaņā ar testēšanas metodi ISO 14184-1:2011 vai pielīdzināmu metodi.

7.3.6. Īpaši absorbējošie polimēri (ĪAP)

Produktā izmantotie īpaši absorbējošie polimēri

- a) satur ne vairāk kā 1000 ppm tādu monomēru atlikumu [4], kas klasificēti ar 7.1. apakškritērijā norādītajiem H kodiem. Attiecībā uz nātrija poliakrilātu šī robežvērtība attiecas uz neizreaģējušās akrilskābes un šķērssaistītāju summu;
- b) satur ne vairāk kā 10 % (masa/masa) ūdenī šķīstošu ekstraktu [5], kuri atbilst 7.1., 7.2. un 7.3.a apakškritērijam. Nātrija poliakrilāta gadījumā ņem vērā akrilskābes monomērus un oligomērus, kuru molekulmasa ir zemāka nekā īpaši augstas absorbcijas polimēru molekulmasa saskaņā ar ISO 17190.
- c) akrilamīdu par īpaši absorbējošu polimēru neuzskata.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam, attiecīgā gadījumā apliecinātu ar piegādātāju deklarācijām, un drošuma datu lapas par katru vielu/maisījumu un tā koncentrāciju gatavajā produktā.

Turklāt pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī piegādātāja deklarāciju, kurā dokumentēts produktā izmantoto īpaši absorbējošo polimēru sastāvs un ūdenī šķīstošo ekstraktu daudzums īpaši absorbējošajos polimēros. Deklarācijai pievieno drošuma datu lapas vai testēšanas rezultātus, kuros norādīti monomēru atlikumi, kas ir ĪAP, un to daudzumi. Ieteicamās testēšanas metodes ir ISO 17190 un WSP 210. Norādot testos konstatētos monomēru atlikumu un šķīstošo ekstraktu daudzumus, izmanto noteiktā laika sprīdī veiktu atkārtotu mērījumu vidējās vērtības. Apraksta analīzes metodes un mērījumu biežumu, sniedzot ziņas arī par analīzei izmantotajām laboratorijām.

[Piezīmes.

[4] Monomēru atlikumi ir kopējais neizreaģējušās akrilskābes un šķērssaistītāju saturs.

[5] Ūdenī šķīstošie ekstrakti ĪAP ir akrilskābes monomēri un oligomēri ar mazāku molekulmasu nekā ĪAP, kā arī sāļi.]

7.3.7. Silikons

Šis apakškritērijs attiecas uz aizsargstrēmelēm.

- a) Silikona pārklājumus uz šķīdinātāja bāzes neizmanto.

b) Oktametilciklotetrasiloksāns D4 (CAS Nr. 556-67-2), dekametilciklopentasiloksāns D5 (CAS Nr. 541-02-6) un dodekametilcikloheksiloksāns D6 (CAS Nr. 540-97-6) silikona maisījumā [6] nav koncentrācijā, kas pārsniedz 800 ppm (0,08 % (masa/masa)). 800 ppm robežvērtība ir piemērojama katrai vielai atsevišķi.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam, kuru parakstījis aizsargstrēmeles izgatavotājs un kuru apliecina drošuma datu lapas.

[Piezīme.

[6] Silikona maisījums šajā gadījumā ir šķidrums, kas sastāv no divām vai vairākām silikona izejvielām un ko izmanto par aizsargstrēmeles daļu — aizsargpapīra vai aizsargplēves — pārklājumu dažiem sieviešu higiēnas produktiem (piemēram, biksīšu ieliktņiem un higiēniskajām paketēm) vai autiņu lipekļiem.]

7.3.8. Citas ķīmikālijas, kas rada bažas

Šis apakškritērijs attiecas uz piemaisījumiem gatavajā produktā.

Tālāk norādīto ķīmikāliju koncentrācija gatavajā produktā nepārsniedz 9. tabulā norādīto.

9. tabula. Ierobežota lietojuma ķīmikāliju saraksts

Vielas	Ierobežojumi
Formaldehīds	< 16 ppm
Dibenz- <i>p</i> -dioksīni (PHDD): 2,3,7,8-THDD, 1,2,3,7,8-PeHDD, 1,2,3,4,7,8-HxHDD, 1,2,3,6,7,8-HxHDD, 1,2,3,7,8,9-HxHDD, 1,2,3,4,6,7,8-HpHDD, OHDD	Detektēto PHDD, PHDF un dioksīnveidīgo PHB radniecīgo savienojumu <i>TEQ</i> summa < 2 ng/kg
Dibenzfurāni (PHDF): 2,3,7,8-THDF, 1,2,3,7,8-PeHDF, 2,3,4,7,8-PeHDF, 1,2,3,4,7,8-HxHDF, 1,2,3,6,7,8-HxHDF, 1,2,3,7,8,9-HxHDF, 2,3,4,6,7,8-HxHDF, 1,2,3,4,6,7,8-HpHDF, 1,2,3,4,7,8,9-HpHDF, OHDF	
Dioksīnveidīgie PHB: PHB 77, PHB 81, PHB 126, PHB 169, PHB 105, PHB 114, PHB 118, PHB 123, PHB 156, PHB 157, PHB 167, PHB 189	
PAO	
Benz[<i>a</i>]antracēns, benz[<i>a</i>]pirēns, benz[<i>e</i>]pirēns, hrizēns, benz[<i>b</i>]fluorantēns, benz[<i>k</i>]fluorantēns, dibenz[<i>a,h</i>]antracēns, benz[<i>j</i>]fluorantēns, benz[<i>g,h,i</i>]perilēns, indeno[1,2,3- <i>cd</i>]pirēns, fenantrēns, pirēns, antracēns, fluorantēns, naftalīns	Katrs PAO < 0,2 mg/kg Visi PAO kopā < 1 mg/kg
Fenoli	
Bisfenols A	< 0,02 %
Nonilfenoldietoksilāts	< 10 mg/kg
Nonilfenols	< 10 mg/kg
Ftalāti	

DINF, DEHF, DNOF, DIDF, BBF, DBF, DIBF, DIHF, BMEF, DPF/DIPF, DnPF, DnHF, DMF, DHNUF, DCHF, DHxF, DIHxF, DIOF, DPrF, DNF, 1,2-benzoldikarbonskābe, di-C ₆₋₁₀ -alkilesteri, 1,2-benzoldikarbonskābe, jaukti decilesteri, heksilesteri un oktildiesteri	< 0,01 % katrs
Pesticīdi	
Glifozāts	< 0,5 mg/kg
AMPA	< 0,5 mg/kg
Kvintocēns	< 0,5 mg/kg
Heksahlorbenzols	< 0,5 mg/kg
Alvorganiskie savienojumi	
Tributilalva	< 2 ppb
Citi alvorganiskie savienojumi: monobutilalva, dibutilalva, trifēnilalva, dioktilalva, monooktilalva	Katrs alvorganiskais savienojums < 10 ppb
Smagie metāli	
Antimons	< 30 mg/kg
Kadmijs	< 0,1 mg/kg
Hroms	< 1 mg/kg
Svins	< 0,2 mg/kg
Dzīvsudrabs	< 0,02 mg/kg

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz parakstītu deklarāciju par atbilstību šim apakškritērijam, attiecīgā gadījumā apliecinātu ar piegādātāju deklarācijām.

Turklāt pieteikuma iesniedzējs iesniedz gatavā produkta analīžu rezultātus. Testus veic reprezentatīvam produktam. Attiecībā uz identiski ražotiem produktiem (piemēram, dažādu lielumu higiēnas produktiem) ir pietiekami testus veikt viena lieluma produktam. Alternatīva ir analīzes veikt atsevišķi katram materiālam, no kā sastāv (reprezentatīvs) gatavais produkts. Norāda analīzes metodes un mērījumu dienu, sniedzot ziņas arī par analīzei izmantotajām laboratorijām. Ieteicamās testēšanas metodes ir NWSP 360.1R0 vai pielīdzināma metode parauga sagatavošanai, NWSP 360.2R0 vai pielīdzināma metode analīti ekstrakcijai un NWSP 360.3R0 vai pielīdzināma metode instrumentālajai analīzei. Mērījumus veic vismaz reizi gadā.

8. kritērijs. Iepakojums

Šis kritērijs nosaka prasības attiecībā uz tirdzniecības un grupas iepakojumu.

No grupas iepakojuma izvairās vai to izgatavo tikai no kartona un/vai papīra.

a) Iepakojumā izmantotais kartons un/vai papīrs

Kartona un/vai papīra tirdzniecības iepakojums par vismaz 40 % sastāv no reciklēta materiāla.

Kartona un/vai papīra grupas iepakojums par vismaz 80 % sastāv no reciklēta materiāla.

Atlikušo kartona un/vai papīra īpatsvaru tirdzniecības un grupas iepakojumā (100 %, no kā atskaitīts reciklētā materiāla saturs) aptver derīgi ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikāti, ko izdevusi neatkarīga trešās puses nodrošināta sertifikācijas shēma, piemēram, *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināma shēma. Sertifikācijas struktūras, kas izdod ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas sertifikātus, ir akreditētas/atzītas attiecīgajā sertifikācijas shēmā.

b) Iepakojumā izmantotā plastmasa

- Līdz 2026. gada 31. decembrim no plastmasas izgatavotā tirdzniecības iepakojumā ir vismaz 20 % reciklētā materiāla.
- No 2027. gada 1. janvāra no plastmasas izgatavotā tirdzniecības iepakojumā ir vismaz 35 % reciklētā materiāla.

c) Reciklējamība

Reciklēšanai pieejamais tirdzniecības iepakojuma (kartona un/vai papīra vai plastmasas) un grupas iepakojuma (kartona un/vai papīra) saturs ir vismaz 95 % pēc masas, savukārt 5 % atlikumu ir saderīgi ar reciklēšanu.

d) Papildu prasības

- Nav atļauts izmantot kompozītu (tirdzniecības un grupas) iepakojumu, jauktu plastmasu vai kartonu un/vai papīru, kas pārklāts ar plastmasu vai metāliem.
- Tirdzniecības un grupas iepakojuma reciklētā materiāla saturu un reciklējamību norāda uz tirdzniecības iepakojuma.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz 1) parakstītu atbilstības deklarāciju, kurā norāda reciklētā materiāla procentuālo saturu tirdzniecības un attiecīgā gadījumā grupas iepakojumā, 2) atbilstības deklarāciju, kurā norādīta tirdzniecības un grupas iepakojuma reciklējamība, un 3) augstas izšķirtspējas fotoattēlu ar tirdzniecības iepakojumu, kurā skaidri redzama informācija par tirdzniecības un grupas iepakojuma reciklētā materiāla saturu un reciklējamību.

Kompetentās struktūras atbilstības deklarāciju, kurā norādīts reciklētās plastmasas procentuālais saturs tirdzniecības iepakojumā, pēc 2027. gada 1. janvāra pārbauda vēlreiz.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz revidētus grāmatvedības dokumentus, kas apliecina, ka atlikušais kartona un/vai papīra īpatsvars tirdzniecības un grupas iepakojumā (100 %, no kā atskaitīts reciklētā materiāla saturs) ir sertificēts materiāls saskaņā ar derīgām *FSC*, *PEFC* vai tām pielīdzināmām shēmām. Revidētie grāmatvedības dokumenti ir derīgi visu ES ekomarķējuma licences derīguma laiku. Kompetentās struktūras grāmatvedības dokumentus divpadsmit mēnešus pēc ES ekomarķējuma licences piešķiršanas pārbauda vēlreiz.

Reciklētā materiāla saturu verificē, ievērojot EN 45557 vai ISO 14021, savukārt reciklējamību verificē, ievērojot EN 13430 vai ISO 18604.

Reciklētās plastmasas saturs iepakojumā atbilst pārraudzības ķēdes standartiem, piemēram, ISO 22095 vai EN 15343. Var akceptēt pielīdzināmas metodes, ja tās par pielīdzināmām uzskata trešā puse, un tām pievieno detalizētus skaidrojumus, kas apliecina atbilstību šai prasībai, kā arī saistītos apliecinājošos dokumentus. Iesniedz rēķinus, kas apliecina reciklētā materiāla iegādi.

Turklāt iepakojuma reciklējamību (pieejamību reciklēšanai un saderību ar to) testē, izmantojot standarta testēšanas protokolus. Kartona un/vai papīra iepakojuma reciklējamību novērtē, testējot atkalsašķiedrojamību, un šādā gadījumā pieteikuma iesniedzējs kartona un/vai papīra iepakojuma atkalsašķiedrojamību pierāda ar testēšanas pārskatiem no testiem saskaņā ar *PTS* metodi PTS-RH 021, izvērtēšanas sistēmu ATICELCA 501 vai pielīdzināmām standartmetodēm, ko kompetentā struktūra atzinusi par tādām, kuras nodrošina datus ar līdzvērtīgu zinātnisko kvalitāti. Par neatkarīgu trešās puses sertifikāciju plastmasas iepakojumam pieņem nošķiršanas shēmas vai kontrolētas sajaukšanas shēmas, piemēram, *RecyClass*. Pielīdzināmas testēšanas metodes var akceptēt, ja tās par pielīdzināmām uzskata trešā puse.

9. kritērijs. Norādījumi par produkta un iepakojuma izmantošanu un izmešanu

Gatavā produkta lietošanas instrukcijas sniedz uz iepakojuma vai drukātā un/vai digitālā lietošanas pamācībā.

Tirdzniecības iepakojumā ietver norādījumus par tirdzniecības iepakojuma, grupas iepakojuma (ja tāds ir), atsevišķo komponentu izmešanu un produkta izmešanu pēc lietošanas. Uz tirdzniecības iepakojuma rakstiski vai ar vizuāliem simboliem norāda šādu informāciju:

- ka tirdzniecības iepakojumu, grupas iepakojumu (ja tāds ir), atsevišķos komponentus un produktu pēc lietošanas nedrīkst izmest tualetes podā un
- kā tirdzniecības iepakojumu, grupas iepakojumu (ja tāds ir), atsevišķos komponentus un produktu pēc lietošanas izmest pareizi.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz augstas izšķirtspējas fotoattēlu ar produkta lietošanas pamācību.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz augstas izšķirtspējas fotoattēlu ar tirdzniecības iepakojumu, uz kura skaidri redzama informācija par izmešanu.

10. kritērijs. Produkta lietojumderīgums un kvalitāte

Gatavā produkta lietderība/kvalitāte ir apmierinoša un vismaz līdzvērtīga tirgū jau pieejamo produktu lietderībai/kvalitātei.

Lietojumderīgumu testē, pārbaudot raksturlielumus un parametrus, kas norādīti 10. tabulā. Ja ir noteikti snieguma sliekšņi, produktam tie jāsasniedz.

10. tabula. Raksturlielumi un parametri, kas raksturo testējamā produkta lietojumderīgumu

Raksturlielums		Prasītais testēšanas paņēmieni (snieguma sliekšnis)			
		Zīdaiņu autiņi	Higiēniskās paketes	Tamponi	Ieliktniši zīdīšanas periodam
Lietošanas testi	U1. Absorbēcija un aizsardzība pret noplūdēm ⁽¹⁾	Patērētāju grupas tests (80 % patērētāju, kuri produktu testē, tā sniegumu atzīst par apmierinošu)			
	U2. Ādas sausums	Patērētāju grupas tests (80 % patērētāju, kuri produktu testē, tā sniegumu atzīst par apmierinošu)		Neattiecas	Tāpat kā bērnu autiņiem un higiēniskajām paketēm
	U3. Ērtums un komforts	Patērētāju grupas tests (80 % patērētāju, kuri produktu testē, tā sniegumu atzīst par apmierinošu)			
	U4. Vispārējais sniegums	Patērētāju grupas tests (80 % patērētāju, kuri produktu testē, tā sniegumu atzīst par apmierinošu)			
Tehniskie testi	T1. Absorbēcija un aizsardzība pret noplūdēm ⁽¹⁾	Absorbēcijas spēja un maksimālais daudzums, ko produkts spēj absorbēt bez noplūdes		Syngina metode	Tāpat kā bērnu autiņiem un higiēniskajām paketēm
	T2. Ādas sausums ⁽¹⁾	Transepidermālā ūdens zuduma novērtēšana, atkārtotas samitrināšanas metode vai korneometriskā testēšana		Neattiecas	Tāpat kā bērnu autiņiem un higiēniskajām paketēm

⁽¹⁾ Šīs prasības neattiecas uz biksīšu ieliktnišiem (plānajiem ieliktnišiem), kas paredzēti sieviešu veļas aizsargāšanai.

Novērtēšana un verifikācija.

Iesniedz lietošanas un tehnisko testu testēšanas pārskatus. Testēšanas pārskatā apraksta vismaz izmantotās testēšanas metodes, testa rezultātus un datus. Testēšanu veic laboratorijās, kas ir sertificētas piemērot kvalitātes pārvaldības sistēmas.

Testēšanā pārbauda visus tieši tā veida un lieluma produktus, par kuriem iesniegts ES ekomarkējuma saņemšanas pieteikums. Tomēr, ja ir iespējams pierādīt, ka produktu sniegums ir vienāds, no katras konstrukcijas produktu klāsta testē viena lieluma paraugu vai reprezentatīvu dažādu lielumu paraugu kopumu.

Lai garantētu rezultātu reproducējamību, īpaša uzmanība jāvelta produktu paraugu izvēlei, transportēšanai un glabāšanai. Nav ieteicams veikt produktu maskēšanu vai pārpakošanu neitrālā iepakojumā, jo tas var mainīt produktu un/vai iepakojuma sniegumu, ja vien to nav iespējams izdarīt tā, ka sniegums noteikti nemainās.

Informāciju par testēšanu dara pieejamu kompetentajām struktūrām, ievērojot konfidencialitāti. Testēšanas rezultātus saprotami paskaidro un izklāsta, izraugoties tādu valodu, mērvienības un simbolus, kas ir saprotami datu lietotājiem. Norāda šādus elementus: testēšanas vieta un datums; testējamo produktu atlases kritēriji un to reprezentativitāte; izraudzītie testējamie raksturlielumi un, ja kādi raksturlielumi nav izraudzīti, to neizraudzīšanās iemesli; izmantotās testēšanas metodes un ar tām saistītie ierobežojumi, ja tādi ir. Sniedz skaidras vadlīnijas par testēšanas rezultātu izmantošanu.

Papildu vadlīnijas lietošanas testiem:

- paraugu izvēli, testa plānošanu, lietotāju grupas atlasī un testa rezultātu analīzi veic, ievērojot standarta statistikas praksi (AFNOR Q 34-019, ASTM E1958-07e1 vai pielīdzināmu praksi);
- katru produktu novērtē, izmantojot aptaujas veidlapu. Testam jāilgst vismaz 72 stundas, ja iespējams — pilnu nedēļu, un tam jānorit parastos produkta lietošanas apstākļos;
- ieteicamais testētāju skaits ir vismaz 30 (neatkarīgi no tā, vai produkts paredzēts viena dzimuma pārstāvjiem). Ir svarīgi, ka visas personas, kas piedalās aptaujā, parasti lieto tāda paša veida/lieluma produktu kā testējamais produkts;
- ja produkts nav paredzēts tikai viena dzimuma pārstāvjiem, vīriešu un sieviešu attiecība testētāju vidū ir 1:1;
- aptaujā piedalās dažādas personas, kas proporcionāli reprezentē dažādās tirgū sastopamās patērētāju grupas. Skaidri norāda testētāju vecumu, valsti un dzimumu;
- testā nepiedalās cilvēki ar veselības problēmām vai hroniskām ādas slimībām. Ja persona saslimst lietošanas izmēģinājuma laikā, tas jānorāda aptaujas veidlapā, un attiecīgās atbildes novērtējumā vērā neņem;
- visos lietošanas testos (kuros pārbauda absorbciju un aizsardzību pret noplūdēm, ādas sausumu, ērtumu un komfortu, kā arī vispārējo sniegumu) 80 % patērētāju, kuri produktu testē, tā sniegumu novērtē kā apmierinošu, proti, kvantitatīvā skalā no 1 līdz 100 dod atzīmi virs 60. Alternatīva: 80 % patērētāju, kas produktu testē, to novērtē kā labu vai ļoti labu (no pieciem kvalitatīviem atbilstu variantiem, kas ir “ļoti slikts”, “slikts”, “viduvējs”, “labs”, “ļoti labs”);
- pēc lietošanas izmēģinājuma pabeigšanas rezultātus izvērtē statistiski;
- paziņo par ārējiem faktoriem, piemēram, zīmolu simboliku, tirgus daļām un reklāmu, kas varētu ietekmēt subjektīvo iespaidu par produktu sniegumu.

Papildu prasības tehniskajiem testiem:

- testēšanas metožu pamatā iespēju robežās ir produktam piemērotas metodes, kas dod iespēju iegūt reproducējamus un uzticamus rezultātus;
- testē vismaz piecus paraugus. Pārskatā ziņo vidējos rezultātus, norādot standartnovirzi;
- ieteicamie tehniskie testi ieliktnīšiem zīdīšanas periodam ir tādi paši kā bērnu autiņiem un higiēniskajām paketēm.

Produkta masu, izmērus un konstrukcijas īpatnības apraksta un sniedz saskaņā ar pieteikuma vispārīgās novērtēšanas un verifikācijas daļas informāciju.

11. kritērijs. Korporatīvā sociālā atbildība attiecībā uz darba aspektiem

Šis kritērijs nosaka prasības, kas attiecas uz galīgās absorbējošo higiēnas produktu sagatavošanas objektu.

Ievērojot Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku²¹, ANO Globālo līgumu (2. pīlārs)²², ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību vadošos principus²³ un ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem²⁴, pieteikuma iesniedzējs iziet trešās puses verifikāciju ar klātienes revīzijām, kas apliecina, ka piemērojamie principi, kuri iekļauti iepriekš minētajos starptautiskajos tekstos un tālāk norādītajos papildnoteikumos, produkta galīgās sagatavošanas objektā ir izpildīti.

SDO pamatkonvencijas:

i) bērnu darbs:

- Minimālā vecuma konvencija, 1973 (Nr. 138),
- Bērnu darba ļaunāko formu konvencija, 1999 (Nr. 182),

ii) piespiedu vai obligāts darbs:

- Piespiedu darba konvencija, 1930 (Nr. 29) un Piespiedu darba konvencijas 2014. gada protokols,
- Konvencija par piespiedu darba izskaušanu, 1957 (Nr. 105),

iii) biedrošanās brīvība un tiesības uz koplīguma sarunām:

²¹ SDO *NORMLEX* (<http://www.ilo.org/dyn/normlex/en>) un palīdzīgie norādījumi.

²² Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālais līgums (2. pīlārs), <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/participants/141550>.

²³ Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību vadošie principi, <https://www.unglobalcompact.org/library/2>.

²⁴ ESAO vadlīnijas daudznacionāliem uzņēmumiem, <https://www.oecd.org/daf/inv/mne/48004323.pdf>.

- Konvencija par biedrošanās brīvību un tiesību apvienoties aizsardzību, 1948 (Nr. 87),
- Konvencija par tiesībām apvienoties organizācijās un slēgt koplīgumus, 1949 (Nr. 98),
- iv) diskriminācija:

- Konvencija par vienlīdzīgu atlīdzību, 1951 (Nr. 100),
- Konvencija par diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā, 1958 (Nr. 111).

Papildnoteikumi:

v) darba laiks:

- SDO Konvencija par darba laiku rūpniecībā, 1919 (Nr. 1),
- SDO Konvencija par iknedēļas atpūtu industriālajās nozarēs, 1921 (Nr. 14),

vi) atalgojums:

- SDO Konvencija par minimālās algas noteikšanu, 1970 (Nr. 131),
- SDO Konvencija par apmaksātu atvaļinājumu (pārskatīta), 1970 (Nr. 132),
- iztikas minimums: pieteikuma iesniedzējs nodrošina, ka par normālu darba nedēļu (kas nepārsniedz 48 stundas) izmaksātā alga (neskaitot nodokļus, piemaksas, pabalstus vai virsstundu algu) ir pietiekama darbinieka un četru cilvēku ģimenes pamatvajadzību (mājoklis, enerģija, uzturs, apģērbs, veselības aprūpe, izglītība, dzeramais ūdens, bērnu aprūpe un transports) apmierināšanai un ka no tās zināma summa atliek arī citiem tēriņiem. Īstenošanu revidē, ievērojot SA8000²⁵ norādījumus par atalgojumu,

vii) darba aizsardzība:

- SDO Konvencija par drošību ķīmisko vielu izmantošanā darba vietā, 1981 (Nr. 170),
- SDO Darba drošības un arodveselības konvencija, 1990 (Nr. 155),
- SDO Konvencija par darba vidi (gaisa piesārņojums, troksnis un vibrācija), 1977 (Nr. 148),

viii) sociālā aizsardzība un iekļaušana:

- SDO Konvencija par medicīnisko aprūpi un slimības pabalstiem, 1969 (Nr. 130),
- SDO Konvencija par sociālo nodrošinājumu (minimālajiem standartiem), 1952 (Nr. 102),
- SDO Konvencija par pabalstiem darbā iegūtu miesas bojājumu gadījumā, 1964 (Nr. 121),

²⁵ *Social Accountability International*, starptautiskais sociālās pārskatatbildības standarts 8000, <http://www.sa-intl.org>.

— SDO Konvencija par vienlīdzīgu attieksmi (nelaimes gadījumu kompensāciju), 1925 (Nr. 19),

— SDO Maternitātes aizsardzības konvencija, 2000 (Nr. 183),

ix) taisnīga atlaišana:

— SDO Konvencija par darba attiecību izbeigšanu, 1982 (Nr. 158).

Vietās, kur tiesības uz biedrošanās brīvību un koplīguma sarunām ir ierobežotas ar likumu, uzņēmums darba ņēmējiem neliedz izstrādāt alternatīvus mehānismus, kā paust sūdzības un aizsargāt savas tiesības, kas saistītas ar darba apstākļiem un nodarbināšanas kārtību, un tas atzīst likumīgas darba ņēmēju apvienības, ar kurām tas var iesaistīties dialogā par darbavietas jautājumiem.

Revīzijas process ietver apspriešanos ar ārējām no nozares neatkarīgu organizāciju ieinteresētajām personām objektu tuvumā, arī arodbiedrībām, sabiedriskajām organizācijām, NVO un darba ekspertiem. Jēgpilnām apspriedēm jānotiek ar vismaz divām ieinteresētajām personām no divām dažādām apakšgrupām. Vietās, kur valsts tiesību akti nevar nodrošināt korporatīvās sociālās atbildības pienācīgu atbilstību iepriekš minētajām starptautiskajām konvencijām, revīzijas procesā ietilpst trešo pušu veiktas klātienes revīzijas — iepriekš nepaziņotas izlases veida inspekcijas, ko veic no nozares neatkarīgi izvērtētāji.

ES ekomarķējuma licences derīguma laikā pieteikuma iesniedzējs publicē agregētus revīziju rezultātus un galvenos konstatējumus (arī sīku informāciju par to, a) cik daudz un cik nopietni ir pārkāptas katras darba tiesības un katrs darba aizsardzības standarts, b) kāda ir problēmas novēršanas stratēģija, ja problēmas novēršana ietver prevenciju saskaņā ar ANO GP pieeju, c) kādi ir pastāvīgu pārkāpumu pamatcēloņi saskaņā ar novērtējumu, kura pamatā ir apspriešanās ar ieinteresētajām personām; norāda ar ko notikusi apspriešanās, kādas problēmas tikušas minētas, kā tas ietekmējis korektīvo pasākumu plānu) tiešsaistē, lai ieinteresētajiem patērētājiem sniegtu pierādījumus par savu sniegumu.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs atbilstību šīm prasībām pierāda, iesniedzot sava rīcības kodeksa jaunākās versijas eksemplāru, kuram jāatbilst iepriekš minētajiem noteikumiem, un iesniedzot revīzijas ziņojumus par katra ekomarķējamā modeļa galīgās sagatavošanas staciju, kā arī saiti uz vietni, kurā rezultāti un konstatējumi publicēti tiešsaistē.

Objektu revīziju, ko veic trešās puses, veic revidenti, kas ir kvalificēti novērtēt nozares ražošanas objektu atbilstību sociālajiem standartiem vai rīcības kodeksiem, vai — valstīs, kur ratificēta SDO 1947. gada Darba inspekcijas konvencija (Nr. 81) un SDO pārraudzība liecina,

ka valsts darba inspekcijas sistēma darbojas sekmīgi²⁶, un kur inspekciju sistēmas tvērums aptver iepriekš minētās jomas²⁷, — publiskā sektora iestādes iecelti darba inspektori.

Akceptē derīgus apliecinājumus no trešās puses shēmām vai inspekcijām, ar ko pārbauda atbilstību piemērojamajiem principiem uzskaitītajās SDO pamatkonvencijās un papildu noteikumos par darba laiku, atalgojumu un darba aizsardzību un apspriešanos ar ārējām ieinteresētajām personām. Šie apliecinājumi pieteikuma iesniegšanas dienā nav vecāki par 12 mēnešiem.

12. kritērijs. Informācija ES ekomarkējuma

Uz produkta tirdzniecības iepakojuma drīkst norādīt ES ekomarkējuma logotipu. Ja izmanto neobligāto markējumu ar ierāmētu tekstu, tajā iekļauj šādas trīs norādes:

- “Produkts projektēts tā, lai mazinātu ietekmi uz vidi”;
- “Atbilst stingrām prasībām attiecībā uz kaitīgām vielām”;
- “Verificēts sniegums”.

Pieteikuma iesniedzējs ievēro ES ekomarkējuma logotipam veltītajās vadlīnijās sniegtās norādes, kā ES ekomarkējuma logotips izmantojams:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf.

Novērtēšana un verifikācija.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šai prasībai kopā ar produkta tirdzniecības iepakojuma augstas izšķirtspējas fotoattēlu, kurā skaidri redzams markējums, reģistrācijas/licences numurs un attiecīgā gadījumā norādes, ko var attēlot kopā ar markējumu.

²⁶ Sk. 21. zemsvītras piezīmi.

²⁷ Sk. 21. zemsvītras piezīmi.